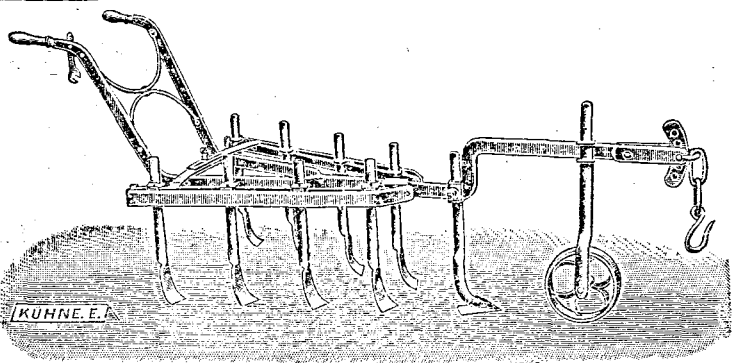

Tokaj...

ERDELYI GAZDA

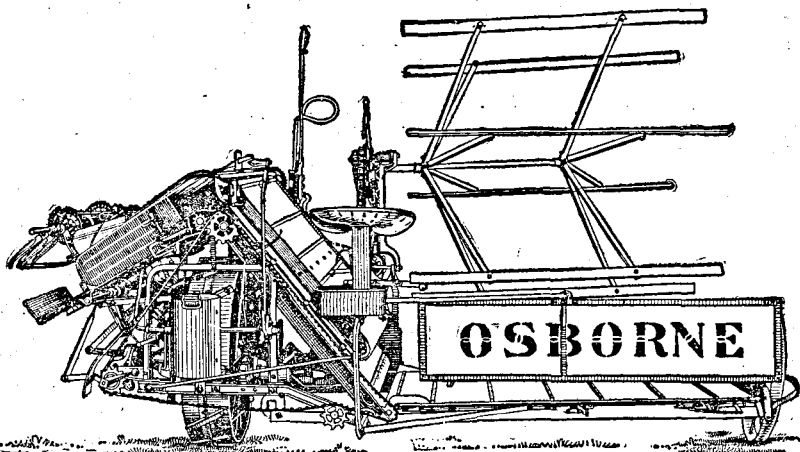

KÜHNE E. hazánk legrégebb mezőgazdasági gépgyára által **MOSONBAN**

elismert gondos kivitelben szállítanak:

MINDENMŰ EGYSOROS KAPÁLÓESZKÖZÖK: Columbia Cultivátorok, Kerrmann kapálók.
LAASS rendszerű többsoros KAPÁLÓGEPEK,

1672

— Burgonyamivelő eszközök, Szenagereblyék, Szenaforgatók. —

„**OSBORNE**”

kéveköti és marokrakó aratógépek, fűkaszaló gépek, stb.

FŐRAKTÁR:

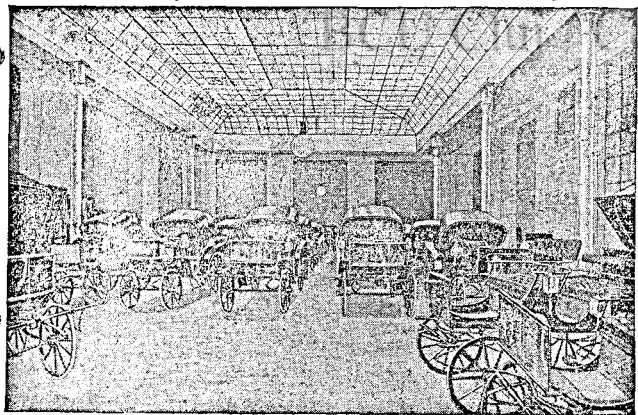
FIÓKRAKTÁR:

Budapest, VI., Váci-körút 57a Temesvár, Gazdandvar.

A budapesti kovács és kocsigyártó ipartestület

védnöksége alatt álló kocsiaru esernök szövetség,
mint az Országos központi hitelszövetség tagja. **VII., Rákóczi-út 72.**

Kocsiarucsarnok

BUDAPEST,
VII., Rákóczi-út 72.

Magyarország legnagyobb kocsiraktára! Mindennemű új kocsik raktáron tartatnak. 1875

Drössler Károly cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár

Budapest, VI., Váci-körút 59. Gyár: Pozsony.

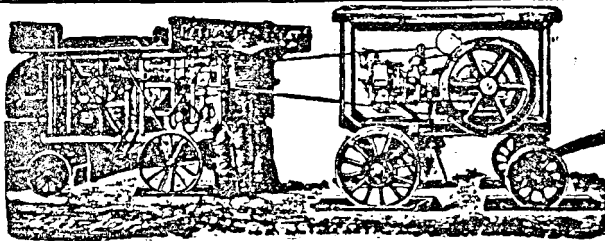
Magánjáratokat, Gőzmozgonyokat, Cséplőgépeket, úgy gőzmozgonyokhoz mint benzinkomobiliokhoz, Szalmakaszalókat, Gőzekéket, Vetőgépeket, Burgonyakiemelő gépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legtökéletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvétetnek.

A legmegbízhatóbb és legegyszerűbb kezelésű

„GLÓRIA”

benzin-petrolin motorok és motor-cséplőkészletek gazdasági és ipari célokra.

KÁLLAY motorgyárában

Budapest, VI., Nagymező-utca 43. szerzethetők bejótállással legolcsóbb árban. 3-5 évi részletfizetésre. 1860

Tessék ezen szakértő cégtől árlapot kérni. — Használtgözgépek cserébe vétetnek. —

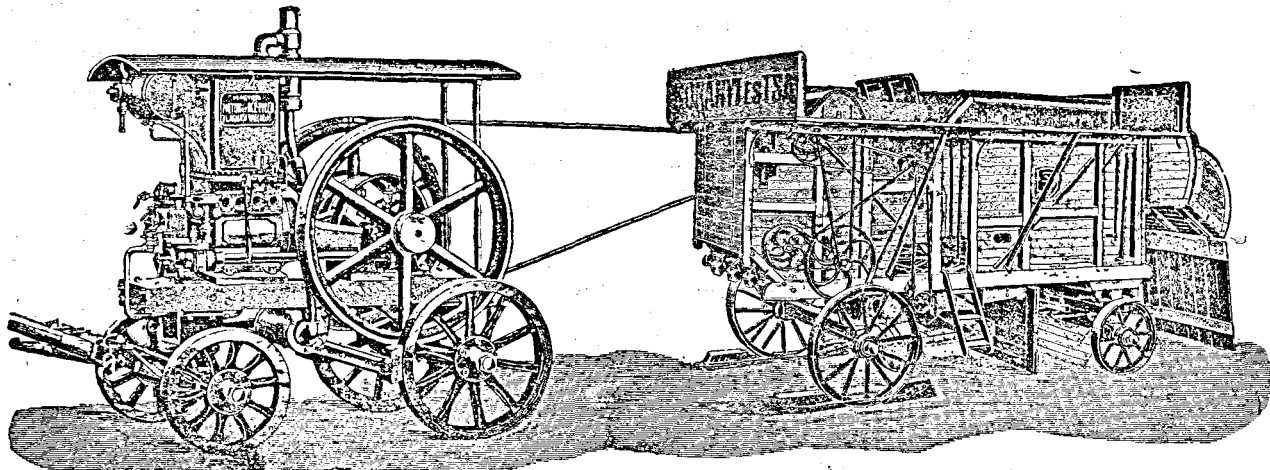
LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGEPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGEPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESÉN KÜLDÜNK ÁRJEYZEKET ÉS KÖLTSÉGVETÉSEKET

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE, BUDAPEST

Nemzetközi Motor Gyári Vállalat Budapest, VIII., Aggteleki-utca 21.

A legolcsóbb üzemű
Korányi-féle
Bensin, nyersolajmotorok
és cséplőkészletek.
Állandó legnagyobb gépkiallítás.
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek.
Arjegyzék és költségvetés
ingyen!

Nyersolaj motornál a fogyasztás óránként és lóerőnként **1-2 fillér.**

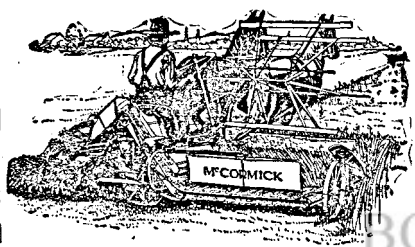
Heucke A. Hausneindorfi gőzeke-gyáros több mint 20. éven át bevált kitünő rendszerű
uti mozdonyokat, gőzeke-mozdonyokat és teljes gőzeke-készleteket szállít.

További felágosítással és ajánlattal készséggel szolgál magyarországi vezérképviselése, a:

Komárom-vidéki takarékpénztár r. t. Komáromban.

1707

Kedvező fizetési feltételek.

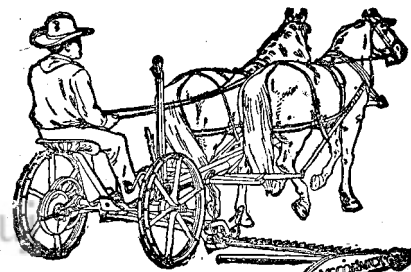
Kévekötő-aratógép.

M^c. CORMICK

csikágói aratógépgyár

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

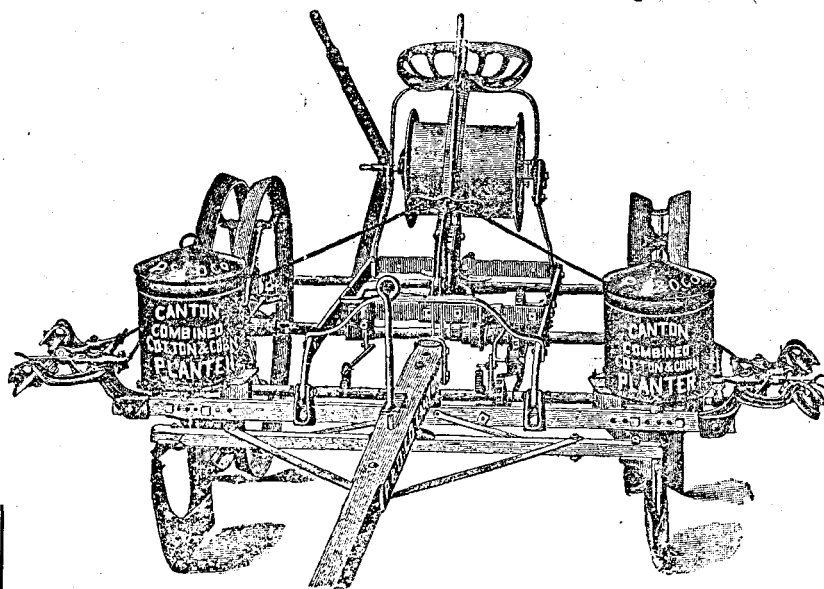
Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

„New 4” fűkaszálógép.

Különleges gépek:

- Kévekötő-aratógép
- Marokrakó aratógép
- Fűkaszálógép 1857
- Szénaforgatógép
- Szénagyűjtőgép
- „Ohio” tengersizártépőgép
- Tengeri-morzsológép

„Senior” tengeri-ültetőgép, a mely Herrmann-féle rendszerben autom. négyzetben ültet.

Eredeti amerikai benzín-motorok takarmánykamra és cséplőgép-hajtás számára.

Részletes képes árjegyzéket díjmentesen küldünk.

Állandó gépkiallítás Budapesten.

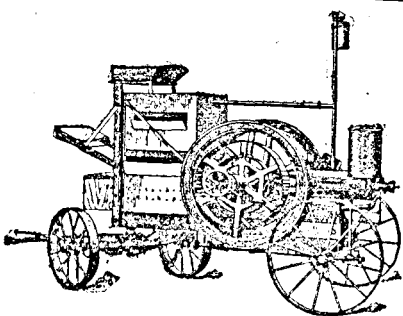
Különleges eszközök:

Tárcsás borona,
tarlóhántásra és vetőszántásra.

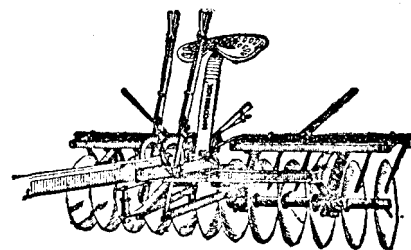
Rugófogas borona,
lazításra.

Acél-lókapá,
tengeri- és burgonyakapálásra.

14 fogas cultivator.
Istállótrágya-szórókocsi.

Benzin-Lokomobil.

Tárcsás borona.

Szuperfoszfát-műtrágyákat a legolcsóbb napi áron szállít a

„KLOTILD” Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- Pár megjegyzés az „universal automotor” című cikkhez. *Dr. Kemény József.* 297
A borhibák és borbetegségek elleni védekezésről. *Dr. Ejry Lajos.* 298
Néhány szó az alacsony törzsű gyümölcsfák érdekében. *Csárer Gyula.* 300
Komlótermelésünk jelene és jövője. 300
- Tárca:**
A kert-városok. *Dr. Wildner Ödön.* 298
- Egyleti élet:**
Meghívók. 301
- Vegyes közlemények.**
Személyi hírek. — Mezőgazdák védjegyeinek belajstromozása. — Komlótermelésünk utolsó 10 éve. — A segesvári komlósszövetkezet évi közgyűlése. — Komlóértékesítési tanulságok. — Komlót károsító bogarak. — A segesvári komlótermelő szövetkezet közgyűlése. — Az O. M. G. E. ülése. Az O. M. G. E. németországi tanulmányútja. — Gyümölcsészeti tanfolytm. 301

Hirdetések.

Milyen takarmányrépamagot használjunk?

LINHART GYÖRGY tanár ur a m. kir. növényélet és kórtani állóás vezetője írja:

„Az impregnált répamag már hosszú idő óta jó hírnévnek örvend, főleg azért, hogy gyorsan és egyenletesen kel ki. A gyors kikelés következtében a fiatal répanövények gyorsabban és erőteljesebben fejlődnek. Ez oly elvitázhatatlan tény, amelyet letagatni nem lehet.

KERPELY KÁLMÁN gazdasági akadémiai tanár ur szavai:

„Ugy tapasztaltam, hogy az impregnált mag gyorsabban fejlődik, erőteljesebben csirázik, korábban kel ki a földből, mint a nem impregnált mag.”

Ezen tények világosan rámutatnak arra, hogy csakis **selektált répákból származó impregnált répamagot vessünk!**

Annál is inkább, mert az összehasonlító kísérletek is beigazolták, hogy az **impregnált magból nyert répák sokkal tovább és jobban tartják** magukat, mint a nem impregnált magból.

Mauthner Ödön, 1002
cs. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN.

Pár megjegyzés az „universal automotor” című cikkhez.

Az „Erdélyi Gazda” május 19-i számában egy cikk jelent meg, az universal automotorról, melynek bemutatása e hó 9-én volt Gödön. Anélkül, hogy a cikk igen tisztelt írójával polemikába kívánnék bocsátkozni, mégis pár megjegyzésem volna. Az igen tisztelt cikk-író lelkesedése talán időelőtti, mivel ezen bemutatott Saunderson-féle gép mai alakjában még, fájdalom, nem felel meg, s csak igen érdekes kísérletről lehet szó. A bemutatáson nem lehettem jelen, s csak újság cikkekből ösmerem a bemutatást, de már ezekből is teljesen tiszta képet tudok magamnak alkotni. Ha ezen gép kellő átalakítások után, használható is lesz, akkor is kétkem, hogy valaha tarló és gyeptörésen kívül mély őszi szántást végezhesen. A munkagépet maga után vontató minden erőgépre áll ez, s ezen gépek vagy dülnek nedves földben s nem képesek vontatni, vagy pedig úgy összenyomják a talajt, hogy az utána járó eszköz jó munkát végezni nem tud. A munka-gépet vontató gépek közös sorsuk ez s ma még ezen a technika segíteni nem tud. De eltekintve ettől, ha e gép tarlóhántásra, gyeptörésre, vontatásra, kaszálásra, aratásra, cséplésre beválik, s nincs okom kételkedni, hogy kellő átalakítások után be ne váljon, úgy is igen kitűnő *kisegítő* lesz.

Azt írja cikkíró ur, hogy a szántási próbák után három kaszálógépet vontatott 6 km. óránkénti sebességgel, *de üresen vontatta.* S ma még technikai okokból munkában nem is igen vontatható, de ezen segíteni lehet s akkor mint kaszáló és aratógép vontató, igen figyelembe jöhet. Mint vontatógép, kis ön-sulya miatt, kivált rossz uton, nagy terhet nem vontathat, mit a próbánál is igazolt, a mennyiben 4 gazdasági szekér 52 személlyel terhelve a mint homokos utra került, elegendő volt a gép megrekedésére, pedig a cikk-író ur szerint is 42 mázsa lehetett ezen suly, ennyit 2 bivaly-fogat is tud leistolni. Szóval ma még a praxisban ezen gép nem használható, de egy szóval sem mondom, hogy átalakítások után nem lesz-e használható. Még csak a költségszámításhoz pár szót. Ezen gép még nálunk a praxisban használva nem volt,

tehát üzemi és karban tartási költségekről még elméletileg szólhatunk csak, azonban 2% fentartási költséget nagyon is keveslek, legalább 5%-ot kell számításba vennünk. A mai benzin motorok benzin fogyasztását óralóerőre 450 grammra szokás felvenni, ezen gép 50 Hp. tehát $450 \times 50 = 22.5$ kiló, ez tíz munka órára számítva, 225 kiló benzin és nem 100 kgr, mert fölteszem, hogy szántásnál az ember a gép teljes erejét kihasználja, 24 kor. a benzin ára és még hozzá kell venni a szállítást is, mi pld. hozzám 2 kor. 90 fil. per 100 kiló, állomástól fuvar 1 kor., tehát nekem 27 kor 90 fil. áll loco itt 100 kgr benzin. Számításom kívül hagyja cikkíró ur a víz szállítást, pedig írja, hogy 4 óránként változtatni kell a vizet, nem akarok számításokba bele menni, de 50 Hp. motorról van szó, ezen viz szükségletét számításom kívül hagyni nem lehet, mivel ha nem is foglalja le egy fogat munkáját teljesen, mégis vizhordani egy könnyű fogatot fel kell venni, ez pedig olcsón is 4 korona. Cikkíró ur egész számítása hibás, amennyiben az összeadásnál hiba csuszott be s ezen hibavégig kísért. Cikk-író ur szerint:

3600 kor.,
900 „
1000 „
800 „
360 „

7260 kor., pedig csak 6660 kor.

és 5% fentartást számítva, nem pedig 2%, a végeredmény 7200 korona. 150 napra számítva cikkíró ur szerint 48 kor. 40 fil. pedig valóban 44 kor. 40 fil. jut egy napra, az én számításom szerint pedig 48 K. Üzemköltség: 225 kl. benzin a 27 K. 90 f. = 62 K. 77 fil. olaj . . . . . 5 „ — „ viz . . . . . 4 „ — „ napi üzem . . . . . 71 K. 77 fil. napi költség 150 napra felvéve egy nap . . . . . 44 „ 40 „ 116 K. 17 fil.

megszánt, ha megszánt 7.5 kat. holdat, kerül tehát 1 kat hold 15 K 75 f., nem pedig 7.5 kor. A napi 7.5 k. hold szántást is sokallom, amennyiben őszi mély szántásnál a névleg 20 lóerős Fowler-gépek, melyek tényleg minimálisan 80 lóerőt fejtenek ki, sem szántanak

Hazánkban legrégebben elterjedt

„ADRIANCE” arató- és kaszálógépek

Állami első nagydíjat nyertek az O. M. G. E. által rendezett nyiregyházi versenyen.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, Alkotmány-utca 31. sz.

szívesen szolgál árajánlással és ad referenciákat.

Ugyanott eredeti elsőrangú minőségű Írlandi manillazsinog, melynek súlyosságára a maximális fonalhossz esik és omlott legszilárdabb, egyenlő fenásu, tehát a kötözés mindonkor akadály nélkül, beszerezhető.

összel átlagban 10 k. holdnál többet, hogy szántson tehát egy 50 Hp. vontató gép 7 $\frac{1}{2}$ k. holddal meg? Ez a mai gépekkel lehetetlen, s valószínűleg vontatógéppel őszi szántásnál az is marad még nagyon sokáig.

Báró Kemény József.

A borhibák és borbetegségek elleni védekezésről.

A különböző borhibákat és betegségeket a bor helyes kezelése mellett sokkal könnyebb megelőzni, mint azokat megszüntetni, ha már egyszer a bort meglepték; sőt ez utóbbi, t. i. a bor megjavítása sok esetben kivihetetlen. *Richard Weigl* ezen témáról (*Wein Zeitung* 1907. 97° 18) érdekes közleményt adott ki, mely a gyakorlatra nézve igen értékes.

A bornak legtöbb hibáját és betegségét elkerülhetjük, ha az üzemben nemcsak a technikai tapasztalatokat használjuk, hanem a tudományos kutatások eredményeire is tekintettel vagyunk.

Eltételezve a bor egyes fogyatkozásaitól, melyeknek alapja a rossz nyersanyagban, vagyis magában a szőlőben van, a legtöbb borhiba különösen pedig a borbetegségek hiányos kezelésre, hanyagságra és tisztátalanságra vezethetők vissza. Csaknem hihetetlen, hogy mennyi jó és drága bor megy évenként tönkre épen a hanyag, tisztátalan borkezelés folytán.

A pincégazdaság, ha némes és palackérett borok előállításával nem foglalkozik, alapjában véve rendkívül egyszerű. A vezérlőelv a tisztaság és újra csak a tisztaság legyen. Minden mulasztás, mely ebben az irányban történik, szigorúan büntet, mivel a bor min-

den idegen és tisztátalan ízt és szagot nagyon könnyen magába vesz.

Sokan azt hiszik, hogy eleget tettek már azzal, ha a mustot a hordóba viszik, a többit egészen a véletlenre bízzák; ezzel az eljárással pedig épen a károkat okozó körülményeket támogatják, s ezen idejét mult borkezelés — melyet még ma is sokan követnek — a bajokat rendesen maga után vonja.

Előrehaladott ismereteinkkel ma már a bor jövőjét a véletlentől függetleníthetjük s annak fejlődését úgyszólván egy pályán vezethetjük s így a mustból jó tiszta, tartós és értékes bort készíthetünk. Mindig arra kell törekednünk, hogy a borra nézve jó behatásokat okszerűen kihasználjuk, a káros behatásokat eltávolítsuk, illetőleg megakadályozzuk.

Ha a borászat mindenhol helyes irányban vezetnék, sokkal kevesebb bor menne évenként veszendőbe, ennek pedig nemzetgazdasági szempontból igen nagy jelentősége van.

A borhibák és betegségek ellen a legjobb, legegyszerűbb és legolcsóbb eszköz az elővigyázat, vagyis azon eljárás, mely szerint a hibákat és borbetegségeket nem engedjük fellépni. Mit használnak a legjobb szőlőfajok, a szőlőbetegségek elleni védekezés, a sok fáradozás és kiadás, ha a modern és praktikus segítőeljárások és anyagok kihasználására nem gondolunk?

A bor minősége teljesen a jó vezetéstől és fáradozásunktól függ. Mint már szó volt róla, az alapfeltétel a tisztaság, melytől már a szüretelés alkalmával sem szabad eltérnünk. Szüretelésnél ugyanis a jó, sértetlen szőlőt el kell különíteni az olyantól, mely lehullott, férges, vagy penészes. Igaz, hogy

ezen válogatás fáradságos munka, de ne sajnálja senki, mert a fáradság későbbben egy jobb és tartósabb produktummal jutalmaztatik. A válogatás által a borbetegségek számtalan csirait távolítjuk el és tesszük ártalmatlanná. Válogatás által már előre megakadályozzuk azt, hogy borunk idegen szagot és ízt vegyen fel.

Ha a válogatás munkaerő hiányában vagy pedig rossz időjárás miatt kivihetetlen akkor *Weigl* szerint a következő eljárás ajánlatos: a leszedett és összezúzott szőlőt ne hagyjuk sokáig állni, hanem gyenge szorítással gyorsan sajtoljuk ki. A mustot tiszta és erősen kénezett hordóba töltjük, 20 hl-es hordóra 30—40 gramm kén kivánatos. Az erős kénezés folytán az erjedés késleltetik, de az erősen zavaros must nemsokára megtisztul, mert a betegségeket okozó csirák és egyéb piszok a fenékre ülepednek. Kisebb hordókban (6—10 hl.) a leülepedés gyorsabban következik be. Ülepítés alatt a hordók lehetőleg hűvös helyen tartandók.

A tisztulás után — mely többnyire 2—3 nap múlva bekövetkezik — a mustot az üledékről óvatosan lehuzzuk, mely műveletet szellőztetve kell végezni, így az erjedést akadályozó kénessav részben a mustból kiűzetik.

Ha fűthető erjesztő helyiséggel nem rendelkezünk, akkor a mustot vagy pedig annak kis részét kissé felmelegítjük és azután egy jól erjedő musttal, vagy tiszta élesztővel keverjük. Ezáltal a must nemsokára erjedni kezd és az a kevés betegséget okozó csira, amely a lehuzásnál nem távolított el és a kénessav sem ölte meg, csakhamar ártalmatlanná tétetik; a mustban ugyanis az élesztő

AZ „ERDELYI GAZDA“ TARCAJA.

A kert-városok.

Irta: Dr. Wildner Ödön.

A modern utópisták: Bellamy, Hertzka, Wells, Zola stb. akik a jövő társadalom és állam rózsás álmát álmodják, csábítóan festik elénk a nagyvárosok átalakulását is. Ebből a képből hiányzik az a tömérdek árnyék, amely a mai nagyvárosra borul, csupa ragyogó színben pompázó délibáb az. Eltűnt a rengeteg, szürke, sivár kőhalmaz, amelybe verőfény, levegő alig hatott, amelyből az igaz természet száműzetett, ahol a fa, növény, virág, madár csak mesterkéltségek és csenevész életet élt. S ugyanigy élt az ember is: egymásra zsufolva, szűkösön és nyugalom nélkül, fölötté egészség és erkölcsellenesen. Ez gyökerestől megváltozott — az utópiákban. A nagy lelketlen városigázkok kisebb, de egészségesebb, szebb és morálisabb közületekre oszlottak a szabad természet közepette, vagy legalább építésmódjukban alakultak át olyképp, hogy bennük a természet és a természetes életmód játssza a kormányzó szerepet.

Mindez ugyan álomszerű eszmény, de elismert lélektani igazság, hogy eszményeink,

éber-álmaink keletkezésére és képzésére is testi-lelki struktuzánk nyomós szükségletei, bajaink, vágyaink e bajokat megszüntető módok és eszközök iránt, s az öntudatunk küszöbén alul maradó ingereink gyakorolják a legnagyobb hatást. Tagadhatatlan tény már most, hogy a modern ember, s különösen a nagyváros lakója egyre erősebben visszavánczol a természet ölére, a természetes életmódhoz. A nyaralás, a melynek általános elharapódzása a felső tizezertől le a viceházmesterig, kedvenc és olcsó témája a Croquis-íróknak, csak ritkábban neveltséges divat, legtöbbször kényszerítő szükséglet (pl. oly családokban, ahol apró vagy vérszegény gyermekek vannak, ahol a szülők elnyűtt idegei pihenést és felfrissítést sürgetnek stb.) S mindinkább növekszik azoknak a száma, akik belátják, hogy kevésbé logikus eljárás az, ha szervezetünket az év tizenegy hónapjában kiméletlenül kitesszük a nagyvárosok egészségtelen körülményeinek s egy hónap alatt akarjuk helyreütni az általuk okozott károkat. Ezért folyvást szaporodnak azok, akik egész éven át a nagyvárosok nyaraló-negyedeiben, külső szabadabb periferiáin, avagy a határain túl alakult szomszédos telepeken laknak. Az emberek egy másik, sokkal na-

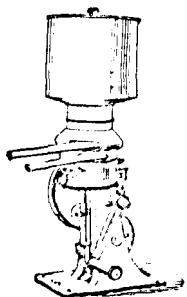
gyobb kontingensét azután nemcsak ilyen esztétikai és higiénikus szükségletek, hanem főleg gazdasági megfontolások készítetik a külső lakásra. A vicinális exodus többnyire nagyvárosi lakás- és élelem-drágaságban leli nyitját.

Ugyancsak gazdasági indoka van az iparvállalatok, gyárak kitelepedésének a nagyvárosokból: a telep és épületjáradék s ennél fogva a telekárak s a helyiségbérek stb. aránytalanul magasabb volta, a terjeszkedés nehezsége.

A nagyvárosi lakosság ily módon való lefolyása és elhelyezkedése azonban sporadikus és szervezetlen, valóban anarchikus, ezért sem a városfejlődés, sem a közigazdaság nem látja hasznát. Ujabb időben azonban tudományban és gyakorlatban folyton szaporodnak a kísérletek, amelyek ennek a mozgalomnak szervezését és okszerű irányítását tűzték ki célul.

E decentralizáló kísérletek között ugyan nem régi keletű, de már is jelentékeny és sokat emlegetett a kert-városok (garden citiés, cités-jardins, Gardenstaedte) létesítésére irányuló mozgalom.

Kert-városok alatt nem kertés városokat értünk, hiszen minden nagyváros ma is többé-kevésbé el van látva kisebb-nagyobb kertek-

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejgazdasági gép- és eszközgyár

1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

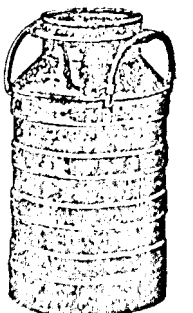
KÜLÖNLEGESSÉG:

„Svéd Globe Separator.“

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

hatalmasodik el, s a harctérről versenytársait kiszorítják.

Magától érthető, hogy minden gépnek, eszköznek és edénynek a lehető legtisztábbnak kell lenni. A hordót a musttal nem szabad egészen teleönteni, hanem a hordónak legalább $\frac{1}{10}$ -e üresen maradjon. Az erjedés alatt a must egy részének kifuttatása nemcsak igen régi, hanem egyúttal hátrányos szokás is; hátrányai illetőleg következményei mustvesztés, hordó rongálása és ecetesedés.

Ha már a must tiszta, ügyelni kell, hogy az erjedés gyorsan beálljon és megszakítás nélkül folyjon.

Az erjedést a következő tényezőkkel segíthetjük elő:

1. a penészes, romlott szőlő eltávolítása által, így az élesztő kevesebb csirával találkozik, s a harcban nem merül ki.

2. a mustnak, vagy legalább egy részének mérsékelt felmelegítése által.

3. az által, hogy a mustot meleg erjesztőhelyiségbe tesszük.

4. erős erjedésben levő must hozzáadása által.

5. esetleg tiszta élesztő alkalmazása által.

6. a kénsav csökkentése által, (ez kivételes eset a penészes szőlőnél.)

7. az által, ha a szüretelést meleg és száraz időben végezzük, természetesen, ha ezt az időjárási viszonyok megengedik.

Erjesztés alkalmával ne használjunk kicsiny hordókat. Ezek különösen hidegebb pincében hátrányosak.

Borhibák és betegségek elkerülése céljából a bornak helyes időben való lefejtésére is gondolnunk kell. A lefejtés idejének helyes

megválasztása főleg olyan években nagyon lényeges, melyekben a szőlő rothad. Lehuzás által eltávolítjuk a könnyen bomló üledéket, amely tisztatlanságánál fogva a borra nézve igen veszélyes lehet.

Az olyan borokat, melyekben még jelentékeny mennyiségű cukor marad, vagy pedig vörösbarna törésre hajlandók, a lehuzás előtt 3 héttel ajánlatos felkavarni s esetleg tiszta, élesztőt hozzáadni. Rothadt szőlőanyagoknál a fejtés előtti felkavarás mellőzendő.

Erjedés alatt a hordót lássuk el kotyogóval, s ha már az erjedés foka megengedi, a hordót teleöntjük s a kotyogót újra felteszük.

A hordók, melyekbe az új bort leeresztjük, tiszták legyenek. A hordókat gyengén csak akkor kénezzük, ha a bor vörösbarna törésre hajlandó, vagy pedig a bornak valami más állapota azt megkívánja. Erős kénezés — ami gyakran megszokott történni — mellőzendő, mert ez egyrészt a bor fejlődését késlelteti, másrészt akadályozza az utóerjedést, a mi nemcsak idővesztést okoz, hanem az el nem erjedt cukor nagyobb bajoknak lehet okozója. 10 hlteres hordóra 10 gramm kén elegendő, hogy a vörösbarna törés megakadályoztassék, s ez a mennyiségű kén illetőleg a belőle keletkezett kénessav nem befolyásolja jelentékenyen a bor utóerjedését illetve kiérését.

Tavasszal, még mielőtt a pince átmelegednék, a bort másodszor kell lefejteni, mert az utóerjedés és a levegő behatása alatt újabb üledék keletkezik, melytől a bort okvetlenül el kell választani. A második fejtést is szellőztetve kell végezni, mert így a bor érését elősegítjük. A hordók ez alkalommal is

tiszták legyenek, s ha szükséges, gyengén kénezzük.

Ha a pince átmelegedik, akkor a bor kiterjed, mozgásba jön, s az üledék felemelkedik, miáltal a bor erősen megzavarodik, ilyenkor már a fejtés nem igen vezet célhoz.

Olyan boroknál, melyek derítőszereken fekszenek, a fenntiekre szintén tekintettel kell lenni; mihelyst a derített bor megtisztul, a leülepedett és könnyen bomló derítőszertől a bort azonnal el kell választani lefejtés által.

A penészesedésnek és ecetesedésnek főoka a bor feltöltésének elhanyagolásában keresendő. A pincében levő boroshodóknak egészen tele kell lenniök, s erre a legnagyobb gond fordítandó.

Weigl azt ajánlja, hogy a fiatal borokat hetenkint kétszer, az ó-borokat pedig egyszer töltsük fel. Feltöltésre csakis egészséges, tiszta bort használjunk; ó-bort új borral nem szabad feltölteni. Ha a feltöltésnél tekintettel vagyunk a bor tisztaságára, színére, korára, továbbá a műveltnél a tisztaságról sem feledkezünk meg, akkor borunk fejlődését és tartosságát jótékonyan befolyásoljuk és megvédjük a gyakran fellépő betegségek ellen.

Szűrésre csakis tiszta készülékeket és anyagokat használjunk; ugyanez áll a derítőszerekre is. A titkos derítőszerektől a legnagyobb mértékben óvakodnunk kell.

A borokat közvetlenül a fejtés után, vagy pedig olyanokat, melyek még utóerjedésben vannak, nem szabad deríteni.

A borok kénezésénél is nagyon vigyáznunk kell, túlerős kénezés nemcsak az egészségre ártalmas, hanem céltévesztett is. Fűszeres ként a kénezésre ne használjunk.

kel, parkokkal. De nem értünk e néven egyszerű villa avagy mezőgazdasági telepeket sem, hanem egészen újfajta városalakulásokra alkalmazzuk az elnevezést. E kertvárosok, tervezőik eszméi szerint, ugyan mindazon tényleges elemekből alakulnak, de más méretekben és tervszerű arányos összetételben. Ugy, hogy az egész kompozíciónak egészen más gazdasági, higiénikus, esztétikai és morális élete és hatása lenne, mint a mai nagyvárosoknak.

Nevezetes, hogy ennek a mozgalomnak is utópista színezetű irodalmi művek szolgáltak indítékul. 1895-ben adta ki Th. Fritsch Die Stadt der Zukunft című művét, de ebben fejtegetett eszméinél sokkal nagyobb visszhangra talált Ebenezer Howard Garden cities of To morrow című rokontárgy munkájával (1898).

Howard e művében a mai nagyvárosok társadalmi bajai, nyomorusága, erkölcstelen-sége ellenében radikális orvosszerű ajánlja a terve szerinti új mintavárosok alapítását. Értsük meg jól, nem elég egyszerűen falura menni, a Méline jelszavának: „Retour a la terre“ eleget tenni. Távol a rokkokókor mesterkélt rajongásától a pásztoridilliumok, a Trianon-ok, Hameau-k és Laiterie-k a pász-

torórák e kedves rejtekhelyei iránt; távol a pseudo paraszttörténetek émelítő idealizálásától belátja, hogy a falusi élettel is számos alkalmatlanság jár: a nagyvárosok sok közművének, kulturintézménynek, a szórakoztató eszközöknek hiánya. Toldjuk meg: a gazdasági összeköttetéseknek, munka és kereseti alkalmaknak hiánya is. Howard szerint oly új társadalmi és gazdasági központok teremtése a cél, amely a város és falu előnyeit frigyesítve, egyben nyújtják, hátrányaik lehető elkerülésével. Ilyen új centruma: a kertvárosok. Ezek nemcsak egészségesebb, szebb, kényelmesebb házakból álló kertszerű telepek lennének, hanem a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem, társadalmi élet minden nyilvánulásának központjai is.

Egyrészt a városi embert olcsóbb, kellemesebb, egészségesebb lakáshoz és egyéb kedvezőbb életkörülményekhez juttatná, másrészt a mezőgazda körül és az ő hasznára egy városi jellegű telep közvetlen szomszédsága révén is kedvező termelési és piaci viszonyokat teremtenének. Az ideális kertvárosnak nem szabad bizonyos nagyságon túl terjednie (ő legfeljebb 30.000 lakásra számít), különben a nagyváros hátrányai újból beállanak. Ha túlnépesedés jelentkeznék, úgy meg-

felelő távolságban új kertvárosokat kell alapítani s ezeket vasutak stb. által összeköttetésbe kell hozni. Így keletkeznek város csoportok, social cities, amelyek közös centruma lehetne egy, 60.000 lakásra szabott nagyobb kertváros. Howard azután városrendezési tekintetben is részletesen megrajzolta eszményi városát. Ez közformákban van tervezve. A középpontban nagy és pompás kert körül sorakoznak az igazgatási és kulturális középületek (városbáza, templom, muzeum, színház, hangversenyterem, könyvtár, iskolák stb.) A következő közgyűrűben egy nagy park következik: szélén üveggalléria vonul végig üzletekkel és bazárokkal. Mellette három övben terülnek el a legelőkelőbb villák, jobb és olcsóbb lakóházak. Majd újból körkereteket látunk és körcsatorna és körvasut mentén megfelelő távolságban létesülnek a kisebb műhelyek, majd nagyobb gyárak, ipartelepek, raktárak. Ezentúl a temetőket, nagyobb bérkerteket elhagyva, már a mezőgazdasági és kerti üzemek területére lépünk szintén megfelelő övekben, lassu átmenetben, ami Thünen ismert köreit juttatja eszünkbe.

(Folytatjuk.)

== Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök ==

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidő szerint 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. Sürgőnycim: Kalmár-rostagyár.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fin és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utóda

fehérenmű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Telefon-szám 567.

Telefon szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszakozat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

A boros hordókat jól el kell zárni, a dugó 4—6 cm.-re a borba érjen. A dugón a gyékényt, rongyot stb. mellőzzük.

Egészen új hordóba mustot, vagy legfeljebb silányabb új bort öntsünk. Vörös borok új hordóban sok festőanyagot vesztenek.

A boroshordókat befesteni nem szabad; az üres hordókat jól ki kell mosni és kénezés által konzerválni s ezen eljárás minden hónapban ismétlendő. Töltés előtt az üres hordókat jól kimossuk.

A borospince lehetőleg állandó hőmérsékletű legyen, erős hőingadozások a borra nézve ártalmasak. Az olyan borpincék a legjobbak, melyeknek hőmérséklete télen nyáron 8—10° C.

A pince levegője tiszta legyen, különösen akkor, midőn a borokat szellőztetve fejtjük. A pince levegőjét tisztán tarthatjuk az által, hogy a hordókat és a pince falait gyakran tisztogatjuk, a pincét szellőztetjük s néha a pincében egy kis ként égetünk el.

A borpincében zöldséget, burgonyát, káposztát stb. ne tartsunk, mert ezek a pince levegőjét tisztátalanítják.

A lopó tiszta legyen s minden próbavétel után azonnal tisztítsuk ki.

Valamely hibás, vagy beteg bort igen nehéz újra rendbehozni s néha minden fáradság hiábavaló. A különböző borhibákat és betegségeket megelőzzük, ha a fenti szabályokat betartjuk. Ezen szabályok pedig könnyen kertesztülvihetők, betartásuk nem kerül sokba s amellet határuk biztos s ennél fogva fáradságunk jutalmát jó, tiszta, tartós és értékebb borban találjuk meg. Ha minden gazda betartaná az ilyen szabályokat, gazdasági életünkre jelentékeny befolyást gyakorolna.

Dr. Ejury Lajos.

Néhány szó az alacsony törzsű gyümölcsfák érdekében.

Az bizonyos és elismert tény, hogy hazánkban a jövedelmes gyümölcsstermelésnek közgazdasági fontossága és jelentősége fokozatosabban mértékben domborodik ki mezőgazdaságunk keretében ugyanarra és oly módon, hogy ma már nemcsak az intelligens és tehetősebb, de a kisgazda s a köznép is buzgón, előszeretettel ragad meg minden alkalmat és eszközt, hogy a jövedelemre dolgozó gyümölcsstermelők sorába léphessen.

Hiszen ha csak 30 évet tekintünk visszamenőleg s ezt az időt összehasonlítjuk a jelennel — még a megcsontosodott rosszakarat is elismerheti azt, hogy hazánk gyümölcs-

termelése nagy, radikális átalakuláson ment keresztül e rövid 30 év alatt; a haladás ezen a téren olyan mértékű, olyan irányzatú, melylyel szembe még a külföldi fejlettebb gyümölcsstermelő gazda is csak az elismerés hangján szólhat.

Mindazonáltal ha ez így is van, nem szabad elbizakodnunk; nem szabad s nem is lehet egy percre sem megállapodnunk ezen ponton, hanem továbbra is irányítani, fejleszteni legyen kötelessége az illető faktoroknak ezt a mindenben jeles mezőgazdasági ágazatot és oda kell törekedni, hogy a még meglévő hibák, tévedések, bajok pótolatlanok, kiigazítottassanak olyanná, hogy az egészséges előrehaladás és fejlődés fel ne akadhasson. És amint a mezőgazdaság más ágazatánál a régi traditionalis irányzatokat lépésről-lépésre újabb, praktikusabb termelési módok váltják fel, azonképen a gyümölcsstermelésnél is azokat a gyakorlati irányzatokat kell elfogadni, amelyek a jövedelmezőség útjára vezetnek.

Régi s bizony még mindig erősen meggyökeresedett hit az, hogy jó és sok gyümölcsöt kevesebb veszéllyel csak a magas törzsű fák teremnek, pedig hát ennek az ellenkezője is be van már bizonyítva, hogy tudniillik a törpe, az alacsony törzsű, a bokor-gyümölcsfa is meghozza a termést ugyan úgy, de legtöbbször még jobban is, ami egyúttal azt is jelenti, hogy jövedelmezőség szempontjából előnytel bir a magas törzsű gyümölcsfával szembe. Ellenérvül azt hozhatnák fel, hogy a törpe gyümölcsfa kezelése metszése olyan körülményes, különös szakértelmet igényel, hogy az aligha terjedhet el szélesebb körbe; de hát a magas törzsű gyümölcsfa is csak úgy terem jól és rendszeresen, ha megfelelő kezelésben részesül, a magára hagyott fa, a jövedelmezőség tekintetében számításba sem jöhet.

A jövedelmes gyümölcsstermelés szerintünk csakis alacsony törzsű gyümölcsfákon lehetséges; mert a fa ápolása, nevezetesen a metszés, a férgek és gombabetegségek elleni védekezés, a gyümölcs kezelését, szedését intenzívebben lehet végrehajtani s köztudomású, hogy az alacsony gyümölcsfán kevesebb kárt okozhatnak a szélviharak is. Szerintünk a diófa kivételével minden más gyümölcsfélét lehet alacsony törzsűre illetve bokor alakban nevelni, s a tapasztalás azt is mutatja, hogy alacsony törzsű, illetve bokor-gyümölcsfa kevesebb helyet igényel, jobban kihasználható a terület, ami megint csak előny. Hátrány ugyan az, hogy az alacsony törzsű vagy bokor-fa állítólag rövidebb ideig él, de előnye ismét, hogy hamarabb nevelhető s hamarabb fordul termőre. Jóllehet, hogy a törpefa metszése s ápolása körülményesebb, de hát kellő oktatás mellett ezt sem fogja nehezen elsajátítani a köznép, hiszen a szőlőmivelés — metszés stb. — is egészen más ma, mint volt ezelőtt 30 évvel és mégis ma már kevés kivétellel mindenki

érti az új mivélési módot, aki szőlőmivéléssel foglalkozik. Noha nem könnyű dolog egy régi szokást új irányba terelni, de akkor, a mikor arról van szó, hogy ez új iránnyal nagyobb jövedelmezőség érhető el, bizonyára minden érdeklődő oda fog törekedni, hogy szakítva a régi rendszerrel, az újat, a jövedelmezőbbet fogja követni.

A magastörzsű gyümölcsfának csak ott van helye, ahol a helyi körülmények — utak, legelők stb. — már nem engednék meg, de kertekben, gyümölcsösökben, ahol egyúttal a jövedelmezőség a főcél — csakis alacsony törzsű gyümölcsfa ültetése az indokoltabb. Igaz ugyan, hogy nem éppen minden gyümölcsfajtája türi az alacsonyan való nevelést, de ahol nagyban termeltetik a gyümölcs, nincs is szükség sokfélet, hanem csak oly 2—3 fajtát termelni, amelyek a helyi viszonyoknak legjobban megfelelnek, hogy így ne kosár száma, de waggon száma lehessen egy-egy fajtából termelni, ami szintén egyik szilárd alapja a jövedelmes gyümölcsstermelésnek.

Csérer Gyula.

Komlótermelésünk jelene és jövője

Ezen a címen hosszabb cikk jelent meg a *Közelekek*-ben Éber Ernőtől és mivel a komlótermelés ügye nálunk Erdélyben igen érdekelheti a gazdákat, közöljük a cikkből a következőket:

A kereskedelmi statisztika adatai szerint volt a kemló

	behozatala		kivitele	
	métermáza érték K.	métermáza érték K.	métermáza érték K.	métermáza érték K.
1891-ben	3,056	1.833,600	1,235	378,100
1901-ben	5,091	1.415,298	2,923	438,450
1904-ben	4,933	3.453,100	2,722	979,923
1905-ben	6,119	3.453,236	4,466	1.540,770
1906-ban	4,950	1.039,500	9,221	1.014,310

Ha csak az utolsó három év adatait nézzük is, megelégedéssel láthatjuk, hogy a kivitel mennyisége jelentékenyen emelkedett a behozatal mennyiségével szemben, sőt az utolsó évben azt tetemesen meg is haladta, az értékét illetőleg pedig az 1904. és 1905. évek 4 és 5 milliós passzivitása 25,000 koronára zsugorodott össze. A komlókülkereskedelemnek ilyen kedvező alakulása annál inkább méltó figyelmünkre, mert hiszen a komló racionális termesztése nálunk új keletű, termesztésének és értékesítésének eddig tömérdek nehézség állt útjában.

A komlótermesztésünkben észlelhető nagy lendület következtében azonban a helyzet odafejlődött, — még pedig főként a sörgyarak tartózkodó vételkedve következtében — hogy ma túltermelésről kell beszélnünk akkor, mikor évenként átlag mégis 5000 q. behozatalunk van, hogy még ma is az értékesítésnek nagy nehézségeivel kell számolnunk természetünknek, holott a legtermészetesebb piac, a

Nincs többé büz!

A **Bonodor Folyadék** a legbüzősebb árnyék-szég szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. *Elegysulya 5 kg. csomag, bérmentve 7.50 kor.* (Elegendő egy évre.) *1 kg. próbacsomag 2.50 kor.* csomagolással szállítás nélkül. Szétküldés csak készpénzért, vagy utánvétellel.

Vezérképviselő: **FODOR FERENC**, Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/E.

1891

LEGYEK

LÉGY-BONODORRAL

meszeljük. Legjobb már kora tavasszal. Egy kilo elegendő 25 □ méterre. 5 kgr. leirással 6 kor. franko utánvétellel

Számos elismerő levél!

belföldi piac reá szorul a magyar komlóra, ha mindjárt kerülő uton is.

Csak hogy most a komló értékesítésének ügye is választon van. Az 1907. március 17-én császári szentesítést nyert osztrák törvény „betreffend die Bezeichnung der örtlichen Herkunft des Hopfens“, a komló származási helyének megjelöléséről szóló törvény életbeléptetése után valószínűleg úgy alakul majd a helyzet, hogy Saazban a magyar komlót nem használhatják majd keverésre, jobban mondva hamisításra, mert nem lehet majd az eddigi „saazer Usance-Hopfen“ névre elkeresztelt keveréket, amelyben körülbelül 30% magyar származású komló van, piacra vinni. A törvény 8 §-a azt mondja, hogy: „Ha olyan komlót kínálnak a belföldi piacon, vagy hoznak ott forgalomba, amely nem ott termelt, meg kell jelölni azt a termelő ország nevével.“

Ennek a törvénynek hatása a legnagyobb mértékben függ attól, hogy a törvényben jelzett végrehajtási rendelet milyen intézkedéseket fog hozni. A mi szempontokból a lényeg az, hogy: csak speciális védjeggyel lehet majd ezután Ausztriában komlót eladni és forgalomba hozni, vagy lehet-e a jövőre is egyedül „Hopfen“ néven eladni. Az első esetben a magyar komló valószínűleg kiszorul Saazból, a második esetben megvan a kibúvó ajtó, mert az a komló, amely Saazból egyszerű „komló“ megnevezéssel kerül földadásra, a mi sörgyáraink előtt éppen annyira lesz ezután is „saazi komló“, mint volt eddig.

De ha a végrehajtási rendelet szerint azt fogja követelni a törvény, hogy minden osztrák piacon eladásra kerülő komló védjegyezve legyen és csak a származási hely megjelölésével legyen forgalomba hozható a komló, akkor a magyar komlótermesztés és fogyasztás új helyzet elé lesz állítva. És erre az új helyzetre elő kell készülnünk már most.

Kétségtelennek látszik, hogyha Saazból „saazi komló“ néven nem fognak majd háromszorannyi komlót eladni, mint amennyi Saazon és kerületében teremhetett, akkor annak a tényleg saazi komlónak ára, — a törvény egész helyes intenciója szerint, — tetemesen emelkedni fog. Miután pedig sörgyáraink csak bizonyos részben szücségettek eddig is igazi saazi komlót a sörfőzésnél, míg a másik részben Saazból visszakerülő magyar komlót vettek eddig is, (sokszor a magyar termelő eredeti zsákjában) és használták fel eddig is: minden valószínűség szerint sokkal nagyobb mértékben kell majd venniük a magyar komlót egyenesen itt benn. Ennek a belföldi kereskedelemnek előmozdítása céljából államilag lehetne segíteni egy kereskedőt, aki mögött egy hitelező banknak kellene állnia. Könnyen lehetne kapni egy cseh kereskedőt is, aki akár Segesvárt, akár Bács-Pet-rőczön egy komlóforgalmi üzletet állítana be, amely a magyar sörgyárakat magyar, cseh és kevert komlóval láthatná el.

Ha a saazi piac az új törvény szerint többé Angliába, Hollandiába és Északnémetországba nem viheti ki majd az elkevert magyar komlót „saazi“ vagy „cseh szokvány-komló“ címen, akkor ezekben az országok-

ban bizonyára emelkedni fog a kereslet az ilyen komló iránt: igyekeznünk kell tehát komlónk fölőlegét itt is értékesíteni.

A legegészségesebb és legbiztosabb megoldás azonban kétségtelenül az lenne, ha néhai Széchenyi Imre gróf eszméje szerint a sörfőzés úgy mint a szeszfőzés mezőgazdasági iparrá alakulna át, amikor is a hazai komló és árpa bizonyára idehaza dolgoztatnék fel egész mennyiségében. Ha azután az állam ezekben a sörgyárakban a munkássörök készítését kezdeményezné és támogatná állampénzügyi kedvezményekkel, akkor nagy és erős piac nyílnék meg a magyar sörgyártás részére és ezen a piacon biztosan fejlődhetne tovább a sörfőzés is, a komlótermesztés is.

A komlótermesztés terén elért eddigi sikerek teljesen kielégítőek, ha az értékesítés viszonyai nem is fölöttébb kedvezők. Hogy a komlótermesztés még ilyen viszonyok között is egyike legjövődélmezőbb mezőgazdasági águnknak, az kétséget nem szenved. De az értékesítés bizonytalansága és nehézsége, az új osztrák törvény életbelépésétől várható változás szükségessé teszi azt, hogy komlótermesztésünk mai állásában az értékesítés szervezésére mihamarabb elhatározó lépések történjenek. A földmívelésügyi kormány és szakközege a feladat egyik részét, a termelés fellendítését igen sikerülten oldották meg; most a feladat másik része, az értékesítés szervezése várja megint tőlük a megoldás kezdeményezését.

EGYLETI ÉLET.

Meghívó.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ igazgatóválasztmánya május hó 28-án, (kedden) d. u. 1/25 órakor Kolozsvárt, az E. G. E. Attila-utcai székházának üléstermében, rendes ülést tart, melyre az ig. választmány tagjait tisztelettel meghívja

az elnökség.

Tárgyak:

1. Mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása.
2. Földm. miniszter leirata gazdák védjegyeinek belajstromozása tárgyában.
3. Meghívók:
  - a) Magyar Gyáripárosok Orsz. Szövetsége: Kivándorlási ankétre,
  - b) Segesvári komló szövetkezeti közgyűlésre,
  - c) O. M. G. E. mezőgazdasági kamarák tárgyában tartandó bizottsági ülésre.
  - d) Magyar Szőlőgazdák Egylete szőlészeti kongresszusra.
4. Monostori akadémiai ösztöndíjak véleményezése.
8. Új tagok bejelentése.
9. Ülés napjáig beérkezett tárgyak és esetleges indítványok.

*

Meghívó.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ állatkiállítási szakosztálya 1907. év május hó-28-án (kedden) d. u. 1/24 órakor, az egylet hivatali helyiségében — végrehajtó-bizottsági ülést tart, melyre címzettet tisztelettel meghívja

Az elnökség.

Tárgy:

Az állatkiállítási helyiség áthelyezésének ügye.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— Személyi hírek. Rodiczky Jenő dr. gazdasági akadémiai igazgató címmel felruházott gazdasági tanintézeti igazgatónak a király a gazdasági akadémiai igazgatói jelleget adományozta. — Rubinek Gyulát, az OMGE. igazgatóját a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara levelező tagjául választotta meg.

— Gépek a mezőgazdaságban. Az O. M. G. E. tanulmányuttra kíván kiküldeni megfelelő elméleti képzettségű és 15—20 évi gyakorlattal bíró gazdát az Egyesült-Államokba, hogy az illető az ottani mezőgazdaságban használatos, a kézi munkaerőt pótló gépeket és eszközöket áttanulmányozza, az azokkal való bánást elsajátítsa s tapasztalatairól itthon jelentést tegyen. Pályázni május hó 31-ig lehet a kiküldetésre.

— Mezőgazdák védjegyeinek belajstromozása. A Magyar Iparjogvédelmi Egyesület felhívta Darányi földmívelésügyi miniszter figyelmét, hogy a kereskedelmi és iparkamarák nehézségeket támasztanak a mezőgazdasági üzemek által bejelentett védjegyek belajstromozásánál. A felterjesztésre tárgyalások indultak meg a földmívelésügyi és kereskedelemügyi kormány között, melynek eredményeként a kereskedelemügyi miniszter leiratot küldött a kereskedelmi kamaráknak. E rendeletben kimondja a kereskedelemügyi miniszter, hogy mindenki, aki oly vállalatot folytat, amely áruk forgalomba hozatalát foglalja magában és pedig tekintet nélkül arra, hogy az illető vállalat, vagy foglalkozás ipari, kereskedelmi vagy mezőgazdasági üzem jellegével bír-e, feltétlenül joggal bír arra, hogy a törvény korlátai között védjegyjelölésben részesüljön.

— Komlótermelésünk utolsó tíz éve az egész vonalon erőteljes fejlődést mutat. A terület-fejlődés viszonylag a homoki szőlők telepítésével veszi fel a versenyt. Míg a 90-es évek végén: 636 kat. hold komlóterületünk volt, ma ca 1800 kat. holdra fejlődött s a Bácskában (1020 kat.h), Küküllőben (248), Fejérmegyében (91), Háromszékben (64 kath.) egész zárt önálló komlós területek keletkeztek, ahol bármely sörgyárunk tudná szükségletét egynemű komlóból fedezni, sőt a Dél-Bácska kertjei az ország valamennyi sörgyárát elláthatnák! A fajta egyneműsége a földmívelési kormány által az évek során ca. fél millió ingyen dugványával éretett el! Tíz év alatt a kat. holdankénti termés 360 kgr. volt, mult 1906-ik évben 527 kgra javult, ha ezzel a számmal a területet szorozzuk: 9400 m

„AGRARIA“ magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság

resicai mezőgazdasági gépgyárának vezérügynöksége

MEZŐGAZDÁK KÜLÖNÖS FIGYELMÉBE!
Egyetemes acélekék.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmívelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.
Páncélacél-kormánylemezek.
Magasított acél-ekcefej.
Porvédő kerekek.
Acél gerendely.

1457

Sürgőnycim: „Agraria“ Budapest. Rövidített levélcim: „Agraria“ Budapest. V., Váci ut 2.

Ekegyártár terén legelső rangú magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

mázsát országos termés jóval felül haladja a 10 év előtti 2200—2400 q. termésüket. Így ha hazai sörgyárainknak 6000 q. termésre van szükségük, bőven fedeznék, illetve 3400 q. már kivitelre is marad. *Darányi* miniszternek 1898-ban tett komlótermesztési orsz. intézkedéseit megelőző anketén azt mondták a sörfőzők, hogy azért nem vesznek itthon komlót, mert nincs elegendő — hát ma már export-komlónk is sok marad! Ezt igazolják a hivatalos statisztikai közleményeknek mult évről szóló adatai. Volt komlóbehozatalunk: 4950 A. (Ausztriából 4893), kivitelünk: 9221 q. (Ausztriába: 8853), tehát a kivitel 4271 m. mázsával multa felül a behozatalt. Olyan eredmény, a melyről 10 év előtt még álmodni sem mertek — pl. a hazai sörgyárosok! A földmívelési miniszteriumot e jelentékeny munkájában szakközegén kívül a segesvári komlószövetkezet s a bácskai komlósegylet, a budapesti O. M. G. E. s a kolozsvári E. G. E. munkálkodtak közre.

— A segesvári komlószövetkezet évi közgyűlését június hó 11-re hívta össze az elnök, Somogyi István alispán. Ez alkalommal a mult évi működésről számol be az igazgatóság s működési tervet készítenek a következő évre. Maholnap 10 éves életre tekinthet vissza ez a szövetkezet s ha csekély eszközöket tekintjük, máris figyelemreméltó eredményeket ért el. Ma már Segesvárt hazarészünk kialakult komlószövetkezetének, vásárhelyének tekinthetjük. Csendes munkásságával, higgadt eredményeivel elérte azt, hogy hazarészünk komlótermelői bizalommal fordulnak Segesvár felé. Sajnos, még mindig nem minden erdélyi komlótermesztő állott be a szövetkezetbe, pedig sok összetett erő nagyobb erőt bír ki fejteni. Akkor módjában lenne a szövetkezetnek az értékesítő hivatásának is megfelelni, amennyiben vásárolna, bizományba venne, eladna, anktionálna hazai komlót! Miként induljon meg ez irányban is, az előttünk álló közgyűlésnek lesz hivatása efelől tanácskozni, másrészt pedig fontos dolognak tartjuk, ha meghányják-vetik a cseh komlószármazási törvényhozását és jövődő komlóértékesítésünk új irányait is.

— Komlóértékesítési tanulságok. A Bács-Petrócén megjelent „Bácskai Komlókeresés” c. folyóiratból olvassuk, hogy ott a termelőknél még 400 mm., a saazi piacon pedig 350 mm. eladatlan komló fekszik. Hétről-hétre fogy ugyan ez a mennyiség 120—208 koronás áron, olyan komló, melyért mult év végén helyben 200—210 koronát kínáltak, de melyet tul-spekuláns termelők 240—260 koronára tartottak. A Saazig való fuvar költség még inkább kisebbíti a most nehezen elérhető árakat — az a tanulság, hogy a gazda ne tartogassa tul-sokáig termését, de ha annak idejében valamire való árat kínálnak — adja oda!

— Komlót károsító bogarak felől jó tájékoztatást nyújt a Jablonovsky-féle füzet, melyet a kolozsvári komlószaktanár ingyen megküld minden komlótermesztőnek, ha ezt 10 filléres postabélyeget tartalmazó levélben kéri, sőt 20 filléres postabélyeg ellenében megküldi Cséser Lajos komlótermesztési útmutatóját is. Mindkét füzetben bőven van tájékoztató nemcsak a komló-károsító bogarak elleni védekezésre (permetezés), de sok gy-

korlati tanácsot is tartalmaznak, miként javíthatjuk a magyar komló *minőségét*. Ez pedig fontos, mert a mult évben is tapasztalhattuk, hogy a jó komló tisztességes áron kelt el s rendesen akadt vevője — erre pedig már az idén is mindinkább kell törekednünk, miután még nem tudjuk, hogy milyen hatása lesz az osztrák komló-védjegy törvénynek.

— A segesvári komlótermelő szövetkezet június 11-én d. e. 11 órakor tartja Segesvárt, a vármegyeházában idei rendes tavaszi közgyűlését.

— Az Orsz. Magyar Gazd. Egyesület a mezőgazdasági kamarák tárgyában folyó hó 29-én szerdán d. u. 4 órakor közgazdasági ülést tart, melyre az E. G. E.-et is meghizta.

— Az O. M. G. E. németországi tanulmányutja. Említettük már, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tanulmányutat rendez Németország nevezetesebb gazdaságainak és gazdasági intézményeinek tanulmányozására, továbbá a düsseldorfi mezőgazdasági és a mannheimi virágkiállítás megtekintésére. A tanulmányuton 62 előkelő gazda, uradalmi főtiszt és gazdasági egyesületi titkár vesz részt. A társaság május 29-én délután 2 óra 10 perckor indul a keleti pályaudvarról.

— Székely munkások Romániában. A földmívelésügyi miniszter utasította a székelyföldi kirendeltséget, hogy a határszéli vármegyékben tegyék közhírré, hogy a munkások a felesleges költség elkerülése céljából Romániába gazdasági munka keresésére utra ne keljenek, mert a határon nem fognak át-bocsátatni. Ezen tilalom következtében a keresetnélküli munkások a törvényhatósági munkasközvetítő utján az ország különböző vidékein nyerne alkalmazást.

Fehér kopasznyaku fajta baromfit, tyukokat és kakasokat keresek megvételre! Akinek a régi erdélyi tiszta fajta, egészen fehér tollu, nagy testű kopasznyaku baromfiakból két évnél nem idősebb eladó példányai vannak, az szíveskedjék címét, továbbá: eladó állatainak számát, nemét, korát, színét, lehetőleg súlyát és egyéb pontos és részletes leírását, valamint árait az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatalába, Kolozsvár — alanti számra való hivatkozással — mielőbb beküldeni. Ajánlattevőknek a vevő direkt fog válaszolni. (1898.)

— Gyümölcsészeti tanfolyam. Mint minden évben, úgy az idén is több helyen rendeztek a földmívelésügyi miniszter rendeltére gyümölcsészeti tanfolyamot. Az idén Budapesten, Kolozsvárt, Keszthelyen, Kiszbenben és Tordán voltak ilyen tanfolyamok, melyeken harminckilenc lelkész és hatvanhat tanító vett részt s mindannyian a legkitünőbb eredményt tanúsították a vizsgálaton.

— A parasztek helyzete Magyarországon. Ez a címe Szeberényi Lajos Zs. tanulmányának, amely most jelent meg. A szerző a parasztság iránti nagy szeretettel és alapos tudással fejtegeti a parasztság boldogulásának problémáját. Ellensége a kötött birtoknak és nagy súlyt helyez a becsületes parcellázásra, mely célból az egyházi birtokok kisajátítását ajánlja. A figyelemreméltó mű ára egy korona.

— Jutalmak faiskolakezelésért. A földhitelintézet alapítványából a földmívelésügyi miniszter huszonegy jutalmat tűzött ki olyan tanítók részére, akik faiskolát kezelnek és a fatenyésztés terén szembetűnő sikert mutat-

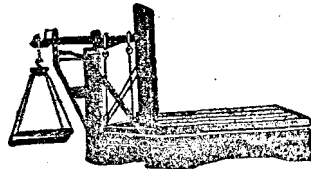
nak föl. A huszonöt jutalom egy hatszáz-, két négyszáz- és tizenhét százkoronásra oszlik. Pályázati kérvényeket július elejéig ahhoz a tanfelügyelőhöz kell a földmívelésügyi miniszterium címére benyújtani, akinek tankerületében a folyamodó tanító működik. Kérvényező folyamodványa mellé mellékelje faiskolája vázlatos rajzát, részletes leírását, kor szerint az ojtványokat és csemetéket és fajták szerint a kimutatást. A jutalmat az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a Kertészeti Egyesület kebeléből összeállított bíráló-bizottság ítéli oda.

— Románia malomipara. A legújabb statisztika szerint 86 nagy malom van Romániában; ezek 2218 munkást foglalkoztatnak és 11 ezer lőerejű gépekkel dolgoznak. A befektetett tőke 800 ezer lei-t képvisel (1 lei = 90 fillér), az évi örleményproduktió értéke 93 millió lei. A liszt kivitel javarésze Törökország és Egyiptom felé irányul.

— A lentermelés föllendítése. A hazai lentermelés néhány év óta mindjobban terjed, mióta a földmívelésügyi miniszter a kisgazdák között orosz lenvetőmagot terjeszt és mióta több lenkésztető gyár létesült. Néhány év óta tizenkét-ezer katasztrális holdon termelnek lent. Különösen nagy érdeklődés mutatkozik a Dunántul e termelési ág irányában. Csak néhány év előtt kezdte meg üzemét a csurgói gyár és most illetékes helyre több lenkésztető gyár föllállítására iránt adtak be ajánlatot. Az eredetileg öt ezer órsóra készült komáromi lenkésztető gyár ez évben négyezer órsóval nagyobbítja üzemét és a gyár a modern technika oly vívmányával rendelkezik, hogy magára vonta a külföldi textiliparosok figyelmét is.

— Új műbortörvény. Darányi földmívelésügyi miniszter már a legközelebbi törvényjavaslatot terjeszt a törvényhozás elé a mesterséges bor tilalmazásáról, a melynek intézkedései jóval szigorubbak lesznek, mint az osztrák törvényjavaslat.

— „Gazdák Biztosító Szövetkezte”, Vezérképviselte Kolozsvár, Attila-u. E. G. E. székháza. Biztosítást elfogad tűz, jegkár ellen és életre is! Előnyös feltételek! Tessék ajánlatot kérni!

HESZ-féle mérlegek

gazdasági használatra, mint: szekér-, marha-, raktár-, százasos, tizedes- és tolsulymérlegek. — Elismert kitünő elsőrendű gyártmány, mely valamennyi megküldött kiállításon legmagasabb díjban részesített.

Hesz Viktor,

1868

I. Erd. hidmérleggyára

Nagyszében.

Árlapok ingyen és díjmentesen küldetnek.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felölös szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJD

MOTOROK

gáz, benzin, szivógáz és n yersolaj-

üzemre. Malomberendezések, villany-motorkok, dynamók a legnevesebb gyárakból, legjobb minőségben, feltünően olcsón.

Teljes cséplő-készletek mindennemű üzemre. Villany-berendezéseket szakszerűen, jól és olcsón végzünk!

Benzin- és gőzekék!

László és Sugár technikai üzlet
Budapest, V., Váci-körut 74/d.

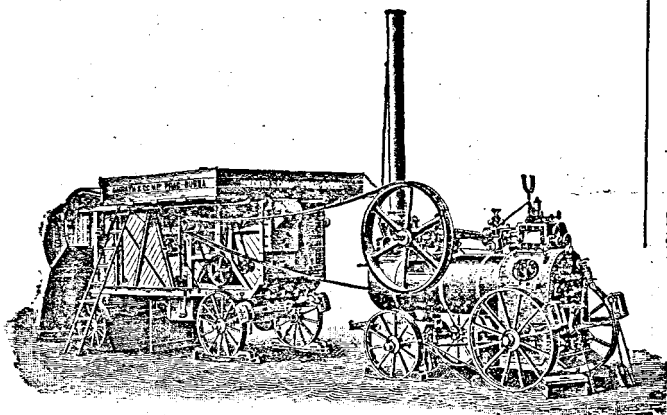
Telefon 47—20.

Telefon 47—20.

Önműködő mérőkészülék, mely a felmért tárgy nagyságát pontosan önműködőleg mutatja. Darabja csak 3 korona. Mindenkinél alkalmas és örökös.

A mi különlegességeink:

Cséplőgépek

kézi-, járgány- és gőzerőre.

ROSTÁK

Lokomobilok

gazdasági és ipari célokra.

Kerekeken 12 HP.-ig Fekvők 100 HP.-ig.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

1801. V.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.

Telefon 149. Postatakpénztári Cheque számla: 15603
Cheque számla: a Magy. leszámít. és pénzváltó-banknál.

BANKOSZTYLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolítja az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre — a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb feltételek mellett:

Gazdasági gépeket, Gőzcsapló-készleteket, Tolókerék-rendszerű vetőgépeket, Egyetemes acél-ekéket, Gazdasági malomberendezéseket, Tejgazdasági gépeket, Fűtészgyári berendezéseket, Szecsavágókat, Répavágókat, Morzsolókat, Darálókat stb.

Tejgazdasági baromfitenyésztés-gépek és eszközök, tejtelepek, cukor, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, erőtakarmányok, Derbymelesse, zsák, ponyva stb. stbt.

Sovány és hizott

sertéseket

legjobban értékesít és beszeréz

BAUER B. GYULA sertésbizományos

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-u. 73.

Telefon 79—41. Telefon 79—41.

Minden felvilágosítást díjtalanul készséggel adnak. 1900.

20 darab borjut adnék

legelőre 1, 2, 3 évesek, milyen feltételek mellett vállalná, kérem tudatni.

(1-1) **Gombos József**
Székely-Kocsárd.

Kelemen és Deutsch

műszaki üzlet
Budapest,
VI., Gyár-utca 32.
Telefon: II—85.
1901. Amerikai kézi daráló,
kukorica és egyéb mag-neműek darálásához leg-

jobb kivitelben 20 korona árban helyt Budapest.
Nagyobb vételnél megfelelő engedmény! Szállít továbbá: szerszám és szerszámgépeket, gépolajat, gépkenő zsirt, transmisió részeket és bármely más műszaki cikket.
Jutányos árajánlattal ingyen és bérmentve szolgálunk.
Szives megkereséseket kérünk.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulással	1,970.340.—
Tartalékok	764.760.16
Összesen:	2,735.104.16 K.
1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. " " "	59.782.26 "
1903. " " "	109.331.73 "
1904. " " "	72.438.23 "
1905. " " "	61.730.60 "
1906. " " "	39.243.65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 3-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013 **az igazgatóság.**

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolossvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona
záloglevélkölcsönöket nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2 %-os záloglevelekben.

A jelzálog felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfai adnak véleményt. 1001

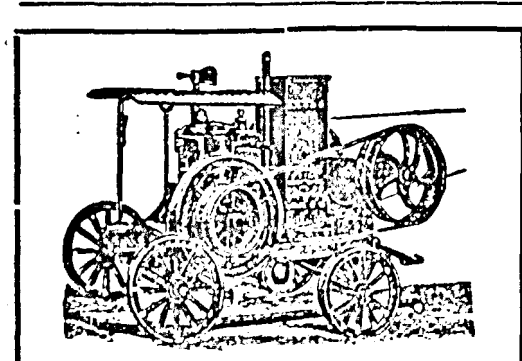
Clichéket

mindennemű nyomtatványhoz szép és tisztán kivitelben pontosan és olcsón

Fischer's Finest
Photolithographische Anstalt
Budapest
VIII. Vés-utca 7. szám
Videki megrendelések pontosan eszközöztetnek

Az eredeti **MÉLOTTE** tejfölözőgép 0.08% zsirtartalomra fölöz. Ezt bizonyítja a Magyarországi vezérképviselő, a **GEITNER és RAUSCH** cég Budapest, VI., Andrassy-út 8. kezeiben lévő, hivatalos bizonyítvány és számos elismerő levél, mely a gép tartósságát is dicséri. Teljes tejgazdasági telepek berendezése kézi és erőhajtásra.

Árjegyzék és ajánlat ingyen! Alapítva 1865. 1856 Számos első kitüntetés!

Oberurseli Mótorgyár Részv.-Társaság Oberursel.

Iroda és raktár: VI., Ó-utca 6. szám. MAJNA-FRANKFURT MELLETT.
BÉCS, VI. 2 Gumpendorferstrasse 72. II.

Legelőnyösebb hajtóerő a „GNOM” BENZIN- és SZIVÓGÁZ-MOTOR.

4000-nél több üzemb. Könnyen kezelhető. Villanyos gyújtással. Okl. gépész felesleges. Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. Referenciák beszerezhetők: gróf Wenkheim Géza uradalmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenkheim Frigyes uradalmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak (Nyitra megye); gróf. Esterházy László uradalmától, Sárosd (Fehérmegye). Sándor Pál Mező-Bánd, Albisi Béla Alsó-Szováta, Lóte Lázár Kaál.

Kolozsvári Takarékpénztár És Hitelbank Részvénytársaság.

Teljesen befizetett alaptőkéje: **1.200,000 K.** Tartaléktőkéje és egyéb alapjai: **539,522 K. 40 f.**

Betétek könyvecskére és folyószámlákra: **9.328.092 K. 84 f.**

■ Irodái: Bankosztály, Mátyás király-téri 7. sz. saját házában. ■

■ Áruraktári osztály a pályaudvar mellett, Baross-tér 3. szám. ■ Zálogháza, Király-utca 3. sz. alatt. ■

Üzleti órák délelőtt 9—12 óráig, délután 3— $\frac{1}{2}$ 5-ig.

Betéteket elfogad könyvecskére vagy folyószámlára, előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Jelzálogkölcönöket készpénzben ad ház és földbirtokra 10—65 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad mellett.

Jelzálogkölcönöket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Leszámitol váltókat a legmérsékeltebb kamat mellett.

Folyószámlái hiteket nyújt akár jelzálogi, akár értékpapír fedezet mellett.

Értékpapirokat vesz és elad, valamint ezek eladását

közvetíti idegen számlára, mindig a legelőnyösebb feltételek mellett

Szelvényeket bevált, ugyiszintén sorsolt értékeket is.

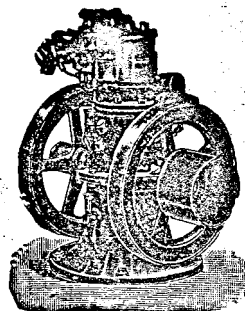
Árukra előleget ad készpénzben, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett a m. á. v. kolozsvári állomása mellett lévő áruraktáraiban és azokat szakszerűen kezelteti.

Zsákokat és ponyvákat kölcsönöz bármily mennyiségben mérsékelt díj mellett.

Zálogházi kölcsönöket ad bármilyen ingóságra, vagy arany- és ezüsttárgyakra a törvény által megszabott kamat mellett. 1007

Takarmányozó gépek hajtására legjobbnak bizonyult a Reformatör-benzinmotor!

Referenciák:

Dr. Györi Kautz Gyula, Györgyháza, u. p. Böny. Szódrákos-Csörög-Gödi gazdaság, Szódrákos. Klein Andor, Szatmár. Vermes István, Sikabony. Hatvani cukorgyár, Hatvan stb.

Kérjen ajánlatot

Signer F. és R.

Motorspecialistáktól, Budapest, V., Kálmán-utca 15.

1871. III.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár, Mátyás király-tér 10. Miskolc, Városház-tár 20.

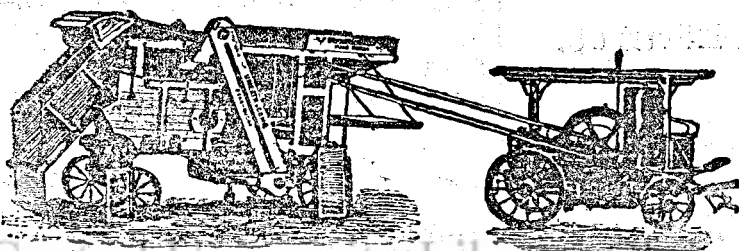
Dés, Felsősetátér. S.-A.-Ujhely, Fótér 9.

1729 Sárospatak, Kossuth Lajos-u. 70.

MOLNÁR MÁRTON

Ajánlja legjobb szerkezetű

benzin-motorait, benzin-lokomobiljait és benzin-cséplőkészleteit

Szolid vidéki ügynők alkalmaztatnak. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

BUDAPEST, Nefelejts-utca 59. szám.

1897

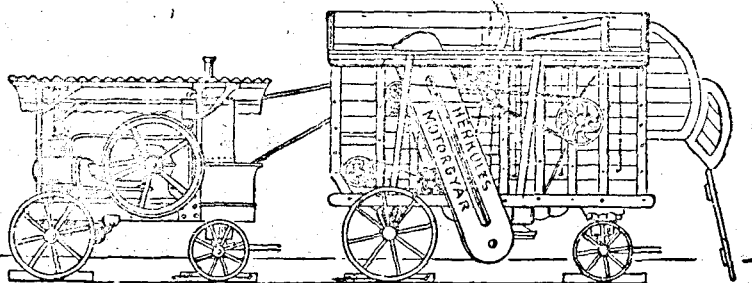
CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 68.

Locomobil és gőzcseplőgépek,

szalmakaszalók, járgány-cseplőgépek, lóhara-cseplők, szarító-rosták, kőmalyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet kaptatók, azacoszavágók, répvágók, kukoricamorzsolók, daráló, őrlőmalmok, egytámasz-aszál-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Gazdáknak fontos!

Legújabb rendszerű és minden gazda által könnyen kezelhető benzin-cseplőgépeket, fekvőmotorokat malom, és téglagyári berendezéseket kedvező fizetési feltételek mellett, legolcsóbban szállít a

HERKULES-MOTORGYÁR Budapest, V. Váci-ut 30.

Kitűnő munkáért teljes szavatosság. — Gőzgépek cserébe vétetnek. — Ártap és elismerő levelek ingyen és bérmentve. 1855

Olcsó tüzelőanyaggal dolgozó

Szivógázmotorok

Óriási megtakarítás tüzelőanyagban. Üzemköltség óránként és lóerőnként csak 1— $\frac{1}{2}$ fillér! — Legolcsóbb és legszabályosabb üzem! Legmesszebbmenő szavatosság!

● Benzin- és nyersolajmotorok. Motoros cseplőkészletek. ●

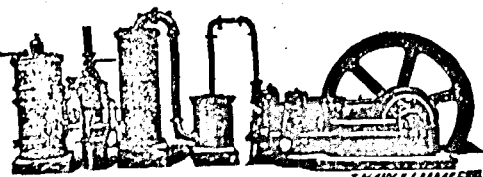
HAJÓS és TÁRSA okleveles mérnökök motorvállalata

1809

BUDAPEST, V., Sziget-utca 9. szám.

Telecon 66—69.

Árjegyzék és költségvetés ingyen.

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

csillag

helyesen alkalmazva, min-
telegelőcsőbb foszforsavas mű-
munkákkal és áraján-

védjeggyel

den növénynek legjobb és
trágyája. — Kivánatra szak-
lattal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrásy-út 49.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi
vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!
Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

ELADÓ

4 darab erős, csontos, szabályos testalkatu, 2
évet töltött, Sperker-féle törzsbika után nevelt

magyar fajta **TENYÉSZBIKA**

a Gróf Lázár Imréné „Sófalva“-i tenyészetében
u. p. Szeretfalva.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

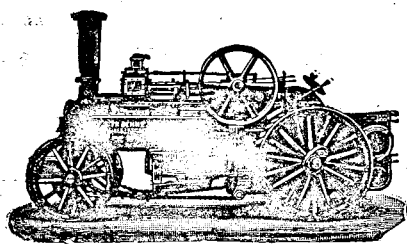
Balogh Sándor

gazd. ispán ugyanott.

M. Á. V. ERDÉLYI FŐ- ÉS MELLÉKVONALAINAK MENETRENDJE.
Az összes vég- és csatlakozó állomások kimutatásával. Érvényes 1906. október 1-től.

I. Gy. 725 Sz. 900 Sz. 545 Gy. 915 ind. Budapest k. p. u. érk. Sz. 720 Gy. 750 Sz. 640 Gy. 935	Sz. 515 " 827 " 851 " 553 érk. Kolozsvar ind. " 602 " 1110 " 708 " 1259	" 532 " 854 " 890 " 611 ind. " 521 " 1050 " 645 Sz. 1223	" 651 " 1016 " 1029 " 726 érk. Ar.-Gyeres A) ind. " 348 " 930 " 518 " 1046	" 715 " 1044 " 1116 " 750 érk. Kocsárd B) ind. " 307 " 900 " 443 " 1008	" 805 " 1145 " 1246 " 831 érk. Tövis ind. " 157 " 812 " 338 " 900	" " " 1229 " 123 " 838 ind. " 127 " 800 " 252 " "	" " " 102 " 213 " 905 érk. Küküllőszög C) ind. " 1248 " 735 " 220 " "	" " " 153 " 318 " 944 érk. Kis-Kapus D) ind. " 1141 " 656 " 124 " "	" " " 333 " 452 " 1061 érk. Segesvár E) ind. " 950 " 549 " 1151 " "	" " " 359 " 525 " 1114 érk. Héjasfalva ind. " 910 " 529 " 1125 " "	" " " 750 " 627 " 209 érk. Brassó F) ind. " 532 " 245 " 807 " "																																		
II Gy. 725 Sz. 800 Gy. 200 Sz. 1010 ind. Budapest k. p. u. érk. Sz. 610 Gy. 110 Sz. 720 Gy. 935	" 1212 " 329 " 654 " 605 érk. Arad ind. " 930 " 818 " 1125 " 416	" 1222 " 402 " 704 " 635 ind. " 850 " 808 " 1050 " 401	" 307 " 900 " 1091 " 1041 érk. Piski a) ind. " 412 " 508 " 615 " 105	" 401 " 1030 " 1101 " 1204 érk. Alvinc b) ind. " 248 " 409 " 448 " 1205	" 427 " 1049 " 1113 " 1224 érk. Gy.-Fehérvár c) ind. " 230 " 357 " 429 " 1135	" " " 1125 " 1135 " 1258 érk. Tövis ind. " 200 " 333 " 335 " "	A. Sz. 733 V. 1050 V. 659 Sz. 1020 ind. Ar.-Gyeres érk. Sz. 595 V. 1015 V. 320 Sz. 912	" 755 " 1112 " 721 " 1038 érk. Torda ind. " 445 " 955 " 300 " 852	B. V. 201 Sz. 805 Sz. 319 Sz. 910 ind. Kocsárd érk. Sz. 740 Sz. 240 Sz. 834 V. 1231	" 253 " 846 " 400 " 951 érk. M.-Ludas B) ind. " 700 " 200 " 754 " 1143	" 453 " 1025 " 587 " 1127 érk. M.-Vásárhely ind. " 526 " 1225 " 615 " 935	" 506 V. 1042 V. 545 ind. M.-Vásárhely érk. " " " 900 V. 544 " 915	" 635 " 1216 " 714 " érk. Szász-Régen ind. " " " 734 " 416 " 754	" 830 " 206 " 905 " érk. Déda ind. " " " 542 " 242 " 617	B1 V. 345 " " " " ind. M.-Ludas érk. V. 730 " " " "	" 919 " " " " érk. Sajó-Magyarós ind. " 152 " " " "	" 1014 " " " " érk. Beszterce ind. " 109 " " " "	C. V. 302 V. 243 " " ind. Küküllőszög érk. V. 844 V. 648 " " "	" 902 " 838 " " " érk. Parajd ind. " 335 " 105 " " "	D. Sz. 228 Sz. 1120 V. 710 " " ind. Kis-Kapus érk. V. 923 Sz. 615 Sz. 1241 " "	" 358 " 1257 " 915 " " érk. N.-Szeben D) ind. " 731 " 445 " 1120 " "	" 812 V. 548 " " " érk. Fogaras ind. " 333 " " " 442 " "	D1 V. 521 V. 145 V. 825 " " ind. Nagy-Szeben érk. V. 700 V. 322 V. 1009 " "	" 557 " 221 " 913 " " érk. Nagy-Disznód ind. " 627 " 248 " 935 " "	E. V. 310 V. 1034 " " " ind. Segesvár érk. V. 917 V. 503 " " "	" 342 " 1104 " " " érk. Héjasfalva ind. " 849 " 434 " " "	" 619 " 133 " " " érk. Sz.-Udvarhely ind. " 700 " 234 " " "	F. Sz. 515 V. 826 Sz. 250 T. 634 ind. Brassó F1) érk. Sz. 823 Sz. 159 V. 613 Sz. 1008	" 630 " 957 " 415 " 802 érk. S.-Szt-György F2) ind. " 705 " 1239 " 450 " 848	" 757 " 1145 " 558 " " érk. Kovászna ind. " 538 " 1198 " 325 " "	" 851 " 1241 " 852 " " érk. K.-Vásárhely ind. " 449 " 1016 " 237 " "	F1 V. 835 V. 417 V. 933 " " ind. Brassó érk. V. 727 V. 132 V. 750 " "	" 1028 " 552 " 1055 " " érk. Zernest ind. " 600 " 1155 " 632 " "	F2 V. 700 V. 1039 V. 500 " " ind. S.-Szt-György érk. V. 621 V. 425 V. 838 T. 1205	" 902 " 1242 " 831 " " érk. Cs.-Szereda ind. " 320 " 223 " 635 " 903	" 1106 " 306 " " " érk. Cs.-Gyimes ind. " " " 1209 " 430 " 415	a Sz. 610 V. 1125 V. 407 V. 1100 ind. Piski a) érk. V. 425 V. 1030 V. 300 Sz. 820	" 1006 " 358 " 905 " 440 érk. Petroseny ind. " 1201 " 610 " 1036 " 505	T. 1157 " " " 1032 " 629 érk. Lupény ind. " 1033 " 442 " " T. 322	a1 T. 620 V. 1135 T. 425 V. 1032 ind. Piski érk. V. 448 T. 1025 V. 250 T. 816	" 718 " 1220 " 523 " 1116 érk. V.-Hunyad ind. " 408 " 938 " 210 " 722	b V. 200 V. 743 Sz. 411 " " ind. Alvinc érk. V. 645 Sz. 1137 V. 848 " "	" 655 " 1247 " 809 " " érk. N.-Szeben ind. " 152 " 757 " 342 " "	c V. 437 V. 940 T. 436 " " ind. Gyulafehérvár érk. V. 723 T. 1103 V. 614 " "	" 733 " 1232 " 747 " " érk. Zalatna ind. " 455 " 820 " 343 " "

Dehne Fr. gőzekegyára Halberstadtban.

1835

Gőzekemozdonyai házagptól fon-
tos újításokkal vannak ellátva.
Az eddigieket minden irányban
megelőzik. Versenyképes árak, ked-
vező fizetési feltételek.

Vezérképviselőt:

TIMÁR EDE

Budapest, Lipót-körút 28. sz.

Fiumei Kávébehozatali Társaság

kolozsvári főkelepe Mátyás- király-
tér 12. (Telefonsz. 475.)

Világhírű „SOERABAJA“ kávékeverék

Valódi „TÖRÖK“ kávé, 1 kilogramm
3 korona 80 fillér. Zamatja és kitűnő
íze felülmulhatatlan.

Tea és Rum különlegességek.

Hatása biztos!

Páratlan a maga nemében!

Ajánlattal és prospektussal szívesen
szolgálnak egyedüli gyárosai:

Lutz Ede és Társa

1894. IV. festékgyárak
BUDAPEST, VII., Örnagy-utca 4

MASSEY-HARRIS KÉVEKÖTŐK

a létező legjobbak

Kiváló minőségű, a legújabb technológiával készült gépek.

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST, V., KÜLSŐ VACZHUT 80.

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest VI., Gyár-utca 28. sz. a. kaphatók.

Legújabb kitüntetések: 1902., 1903., 1904. és 1905. években 16 első díjjal, díszoklevéllel és ezüstéremmel kitüntetve.

Kállai Lajos motor-gyára Budapest, VI., Gyár-utca 28. szám.
 Régi házszám Gyár-utca 50.

Teljes jótállás kitűnő cséplésért!

Ajánlja teljes jótállás mellett

Benzinmotor és villamos benzinlocomobil cséplőkészleteit kettős tisztító szerkezettel.

Egyedül létező újdonság. Önműködő ellenőrző és biztosító szelep

Benzinlocomobilok szabadalmazott kettős tisztító cséplőkkel VI., Gyár-utca 28 sz. mindenkor üzemben láthatók.

A világ legegyszerűbb és legtökéletesebb motorcséplőkészlete.

Ezen motorok bárki által gépész nélkül rendkívül könnyen kezelhetők.

1804 Ezen motorcséplőkészletek a legkitűnőbb sikerrel vannak működésben:

Báró Kemény József úrnál, Marosnémeti (Erdély), Gróf Mikes Kelemen úrnál, Magyarcséte (Erdély), Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán úrnál, Nagy-Enyed és az ország több száz kisebb-nagyobb gazdaságában.

Legolcsóbb üzem! Árjegyzék ingyen és bérmentve! Olcsó árak részletre!

KÁLLAI LAJOS féle motorcséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkitűnőbbben beváltak, a magyar gazdaközönségnek.

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest, Gyár-utca 28. sz. a. kaphatók.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA.

EGYEDÁRUSÍTÓ ABELESEMIL

BUDAPEST VÁCI-UT 14. AJÁNL

PETROLIN BENZIN-MOTORT és LOKOMOBILT, RENDKIVÜL OLCSÓ ÜZEMŰ SZIVÓGÁZMOTORT.

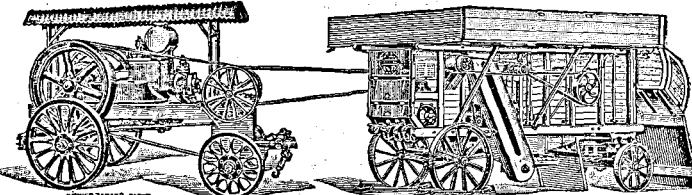
FIGYELEM! T. motorvevőimet vagy megbízottjait a telepemre ingyen betanítom a kezelésre. ○○○○○○○○

A Locomobilok viz elpárologtatási készülékkel vannak ellátva s így a visszüksglet 15 liter. Legmesszebb menő szavatosság.

BENZIN-LOKOMOBILOS CSÉPLŐKÉSZLETEK.

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Elsőrangú gyártmány.

1892

Az Erdélyi Kereskedelmi Társaság FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadnak

Jármos ökrök tinók,

sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetít.

Cím:
Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám.

1762 Telefon 311.

Mérnöki iroda!

GÁBOR REZSŐ, okl. mérnök.
 Budapest, VIII., Rákóczi-ut 73.

Birtoktagosítások, határrendezések, dűlőutak kitűzése, eredei és mezei vasutak és utak tervezése és építése. Helyiérdekű vasutak előmunkálatai és terveit. Árter meghatározás. Ártöltések, belvízvezető és öntöző csatornák, talajjavítás, áthidalások. Vízvezeték, csatornázás, fűtés, szellőzés, világítás. Gazdasági épületek tervezése. Mindennemű felmérések és tervek, költségvetések. 1915.

Url Rezső

sertésbizományos
 Budapest, VIII.,
 Bérkocsis-utca 12. Telefon: 97-05.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít.

1870

Bendel Gusztáv
 BUDAPEST,
 V., Váci-körút 80.

Ajánlja mint egyedélárusító Magyarország és melléktartományai részére a híres konstanci vasöntő- és gépgyár r.-t. Rieter & Koller) legújabb!

téglagyártó-gépeit.

Különös figyelmet érdemel: Az összes téglagyártógépek és készületek a legújabb kivitelben vannak építve és pedig 30 évi tapasztalatok alapján.

Kitűnőnek bizonyult modernebb készülékek cserepek gyártásához. Kivánatra költségvetések és külön katalógusok!

BÁMULATOSAN OLCSÓ KERITÉSEK

Szőlőtermelők figyelmébe!
 Mezőgazdák figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR
 sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára
 Budapest, VIII., Üllői-ut 48/36.

ajánlja kizárólagosan szabadalmazott **Hungária sodronyfonatát**, mint a legcél-olcsóbb kerítési anyagot, mely előnyeinél fogva felülmúl minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos és világszabadalommal védett találmány előnyei: Olcsóság!

Horganyozott vassodronyból készül, (nem kell befesteni):
 körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel.

Készletben: 1, 1½ és 2 méter magasságban valamennyi dróterösségben.

Sodronyerősség:	1-2	1-4	1-6	1-8	2-	2-2	2-5	2-8
Ár □-méterenként:	40	50	60	70	80	94	112	132

Körülbelül 3x5 centiméter (hosszukas) lyukbőséggel:

Készletben: csakis 1 méter magasságban.

Sodronyerősség:	1-2	1-4	1-6	1-8	2-	2-2	2-5	2-8
Ár □-méterenként:	58	78	88	98	108	128	148	168

Csomagolásért, fűladásért és kezelési költségeikért számított négyzetméterenként 1 fillért, de egy küldeménynél legalább 50 fillért.

Célszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tüskések, tehát az átjárást megnehezíti. A fonat csavart szála — mint vékony sodronykötetek — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képesség; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálaik összecusúsítása tehát ki van zárva. ½ m. és 75 cm. magas fonat kapható az 1 m. és 1½ m. magasnak közepén való elvághatóság révén.

Könnyű kezelés: Kézrel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegezendő horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Ez által a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tüskésodrony alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. — A tüskés sodrony ára méterenként 6 fillér, horganyozottan, 6 cm. tüsketávolsággal.

Számos olismérő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat, csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsozott sodronyfonat és kovácsolt vasból, föld- és kavicsrostákat, kosarakat magtár-ablakrostélyokat, ökörszűkösarakat, szikrafogókat, szőlőbogyózórostákat, cséplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

1874

Kényelmes részlettörlesztésre szállítunk!

Vadászfegyvereket, valódi belga gyártmány.

Gramafonokat és hangszereket.

Fényképező készüléket

Látszöveket.

Szénási és Kardos
 VII. kerület, Rákóczi-ut 86/W.

Kérje nagy képes árjegyzékünket ingyen és bérmentesen.

1916

1877

Szigeti Lajos utóda!

HÉJJ és STIASNY

szilgyártók, nyergesek és bőröndösök

BUDAPEST, VIII., Múzeum-körút 10/c sz.

A legnagyobb raktárt tartunk nyergekből, lószerszámokból, mindennemű lovagló- és utazási cikkekben s minden készítményünk elegáns és tartós kivitelű. Ugy lófőlszerelési tárgyakra, mint bőröndökben és általában bármiféle utazási cikkekben a legfinomabb és legszebb kapható, még pedig úgy a szerényebb, mint kényesebb igényeket kielégítő. Tartalékos tiszték részére a fegyvergyakorlat tartamára kompl. nyergeszerrel kölcsön is szolgálunk.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

HAZAI IPAR!!

WOHANKA FELE
KÉTÜTEMŰ NYERSOLAJ-
MOTOROK és LOKOMOBILOK
ÜZEMKÖLTSEGEK NAGYSÁGSZERINT

1½-2 FILLER óránként és LOERŐNKÉNT
NINCSEK ROBBANÓ és TŰZ-VESZÉLY
MINDEN PÉNZÜGYÖRI ELLENŐRZÉS
és ENGEDÉLY NÉLKÜL

WOHANKA és TÁRSA BUDAPEST
V. VÁZSÁR-KÖRÚT 7/a

HAZAI IPAR!!

1811

„NOXON“ Canada-kaszáló-gépeket
elsőrendű gyártmányt
Kévekötoeket, Arató-gépeket, Fűkaszálókat,

1886

melyek kifogástalanul dolgoznak, szállítanak:
MAYFARTH PH. és TÁRSA, BÉCS II./I.
gépgyára és vasöntődeje.
M. m. Frankfurt, Berlin, Párizs,
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentesen.

Yorkshire-sertések

erős, nagy, csontos példányok, tenyésztésre kiválóan alkalmasak eladók,
Lovag Aubin Károly gazdaságában

Királyhalmán (Nagykükköllő-megyél u. p. Alsó-Komána, M. Á. V. Homoród-Kőhalom, Bővebb felvilágosítást a tulajdonos ad, ki előjegyzéseket is elfogad.

1884

OLBRICH L. BUDAPEST

VI., TERÉZ-KÖRUT 6.
□ □ ALAPITVA 1875. □ □
Szilgyártó, nyerges, bőröndös és sportcikkek készítője.
◇ TELEFON SZÁM 80-44. ◇ 1914

Törlesztő kölcsönök.

AZ

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek. Teljes 100-as arfolyam.

Acetylén világítási berendezések,

önálló teleppel, a szabadalmazott LUX készülékkel. Kezelés nélküli, önműködő carbid a vízbe eső rendszerű teljesen veszélytelen fejlesztők.

Elektromos világítási és erőátviteli berendezések.

Specziálítás: önálló kis telepek. (Elektrogének) városok, kastélyok, gyárak, szállodák, malmok és magánházak részére. Kezelés nincsen. olcsó vételár! Egy 16 gyf. izzólámpa óránként 1 fillérbe, egy tényleges lóerő 6 fillérbe kerül. Motorok: benzinnre, gázra, nyersolajra stb.-re bármilyen célra.

FEJÉR és SCHMIDT

Budapest, Előtvös-tér 2. szám.

1807

ELADÓ HÁZHELYEK!

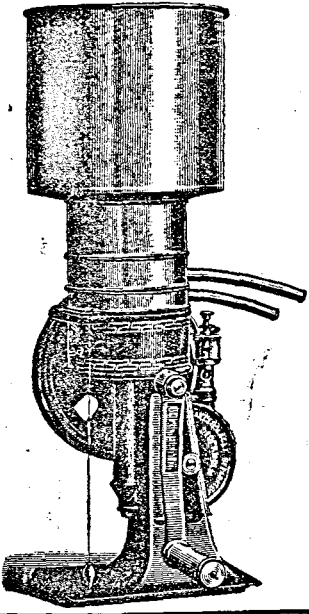
Kolozsvár legjobb jövőjü, nagyon fejlődő városrészében, — az új színház közelében — az ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET telkén, az Attila-utcában, még néhány jó fekvésű házhely eladó.

Bővebb értesítés: naponta délelőtt 11—1 óráig és délután 4 órától 6 óráig az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári irodájában, Kolozsvárt, Attila-utca 2. szám alatt.

Csatornázás! Vízvezeték! Villanyvilágítás!

1596

Alfa Separator r. t., teigazdasági gépgyár
Budapest, VI. Lomb-u. 11.

1907. évi mintájú Alfa Separator

a legújabb és legtökéletesebb fölöző-
gép. Kérjen prospektust.

Gyárunk előállítja az összes teigaz-
dasági gépeket és eszközöket, beren-
dez teljes tejtelepeket. Mindig friss
oltóanyag! 1018

Több mint 700 első díj!

Árjegyzék, költségvetés díjtalan.

1900. párisi világkiállítás Grand Prix.

KWIZDA FERENC JÁNOS

cs. és kir. ausztriai-magyarországi, kir. román és bolgár fejed. udv. szállító, ker. gyógyszerész
1737. I. Korneuburg, Bécs mellett. — Lósporcikkek.

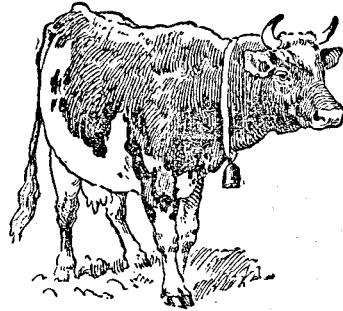

Kwizda-féle Restitutions-fluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

Ára egy üvegnek 2 kor. 80 fill.

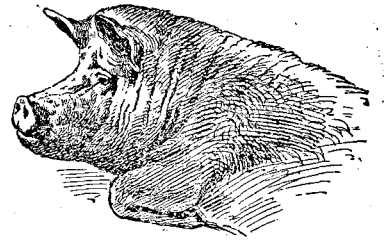
Több mint 40 éve használják az udvari
és más nagyobb istállóknak, úgy a pol-
gári mint katonai körökben, az izmok
erősítésére, nagy használat előtt és izom-
bénaság ellen. A lovat trainingben igen
nagy munkabíráásra képesíti.

KWIZDA-féle Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok
részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban
használatban étvágytalanság, rossz emésztés-
nél, a tej javítására s a tejelés fokozására.
1 doboz ára 1.40 K. 1/2 doboz 70 fillér.

Csakis ezen védjeggyel valódi. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár:
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerértára, Budapest, VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 26, szám.

Kwizda-féle sertés- por

Egészségi por a hizlalás előmozdítására.
Kis doboz Kor. 1.20. Nagy doboz Kor. 2.40.

Kwizda-féle baromfi- por

diatetikus szer a tápszerhez való hozzáadásra
ludak, kacsák, tyukok, gyöngytyukok, pávak stb.
részére. Egy doboz ára K. 1.

FISCHER-féle szab. impregnált szavatolt
tisztá lenből készült vízhatlan
ponyvával óvhatók meg a leg-
biztosabban a kazlak, gépek és
kocsik az eső ellen.

Ezen ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak
10-12 évig. A 24 év óta fennálló FISCHER-féle zsák-
és ponyvagár Budapest, V., Nádor-u 31-33., az ország
legnevesebb uradalmainak szállítója. 1806

Mindennemű juta- és lenzsákok gyártása.

Ponyvakölesző intézet.

Hirdetéseket
jutányos ár-
ban felvállal
e lap kiadó-
hivatala.

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt

mag-
gabona-
burgonya-
faszén-
gyapjú-

ZSÁK

kazal-
repce-
behordási-
rostaalj-
waggon-

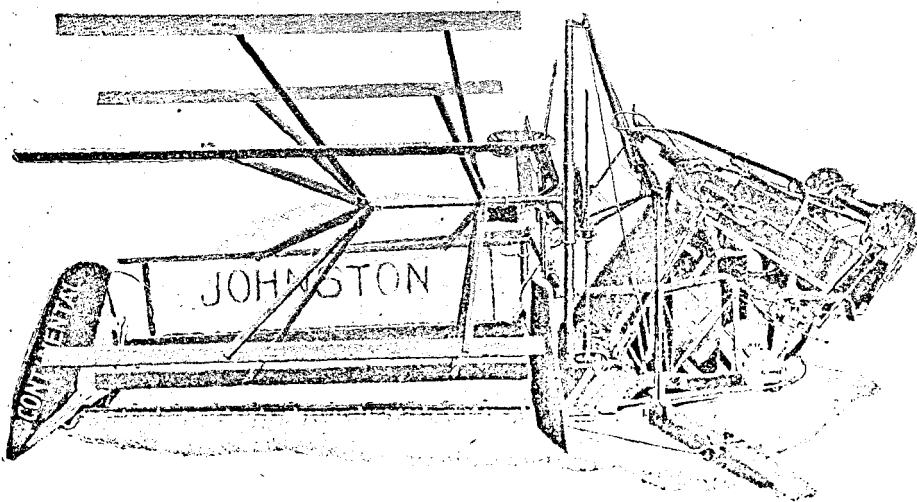
PONYVA

szőlőkötöző fonal kg.-ja 40 fill., csomagoló vászon kg.-ja 70 fill., kötelek,
zsák-zsinegek, lópokróczok, „HUNGÁRIA” kettős kézi kévekötelek favéggel.

NAGEL ADOLF, zsák és ponyva-gyár és kölcsönintézet
Budapest, Arany János-u. 10. sz.

Sürgőnycim: NAGELA BUDAPEST. 1906 Vidéki telefon: 35-92.

A The Johnston Harvester Co.

A „JOHNSTON” aratógépek dől- gabonában is jó munkát végeznek.

Az 1906-iki idényben 1600 „JOHNSTON” gép talált
Magyarország legelőkelőbb uradalmi körében elhelyezésre;
az 1907 évre már eddig a csanádmezei gazdák aratógép-
szövetkezete, a Kisküküllő vármegyei gazd. egyesület és
százakra menő uradalom fedezték szükségletüket Johnston
gépekben, ami a JOHNSTON gépek birtokosainak megelé-
gedését legmeggyőzőbben bizonyítja.

Vezérképviselet és főraktár:

Melichár Ferencz Bächer Rudolf

Budapest, VI. Nagymező-utca 68.

JOHNSTON

kéveköti aratógépek, marokrakó
aratógépek, fűkaszálók, széna-
forgatók és gyűjtőgépek a leg-
tökéletesebb szerkezetű, legkön-
nyebb kezelési és
legmegbízhatóbb
munkateljesítési e
nemű gyártmányok
a világon.

1910

legmodernebb
amerikai speciá-
lis aratógépgyár,
mely a magyar-
országi haszná-
latra szánt gépe-
ket teljesen a ha-
zai viszonyokra
alkalmazva ké-
szíti.

